

POTENCIJALI RAZVOJA SPORTSKOG TURIZMA GRADA DELNICE I OKOLICE

Krlin, Antonela

Undergraduate thesis / Završni rad

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Karlovac
University of Applied Sciences / Veleučilište u Karlovcu**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:128:420679>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-12-26**

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
Karlovac University of Applied Sciences

Repository / Repozitorij:

[Repository of Karlovac University of Applied
Sciences - Institutional Repository](#)

zir.nsk.hr

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJ

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
POSLOVNI ODJEL
STRUČNI STUDIJ UGOSTITELJSTVA

Antonela Krlin

**POTENCIJALI RAZVOJA SPORTSKOG
TURIZMA GRADA DELNICE I OKOLICE**

ZAVRŠNI RAD

Karlovac, 2021.

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
POSLOVNI ODJEL
STRUČNI STUDIJ UGOSTITELJSTVA

Antonela Krlin

POTENCIJALI RAZVOJA SPORTSKOG TURIZMA GRADA DELNICE I OKOLICE

ZAVRŠNI RAD

Kolegij: Osnove specifičnih oblika turizma

Mentor: dr. sc. Mateja Petračić, dipl. oec.

Broj indeksa autora: 0621616001

Karlovac, srpanj 2021.

SAŽETAK

1.UVOD.....	1
1.1. Predmet i cilj rada	1
1.2. Izvori podataka i metode istraživanja	1
1.3. Sadržaj i struktura rada	1
2. SPORTSKI TURIZAM	3
2.1.Oblici sportskog turizma.....	5
2.1.1. Natjecateljski sportski turizam.....	5
2.1.2. Ljetni sportsko-rekreacijski turizam	5
2.1.3. Zimski sportsko- rekreacijski turizam	5
2.2. Sportski turizam u svijetu	5
2.2.1. Olimpijske igre	6
2.2.2. Svjetsko nogometno prvenstvo (FIFA).....	7
2.2.3. Svjetsko prvenstvo u reliju (WRC Rally)	7
2.3. Sportski turizam u Hrvatskoj	8
2.3.1. Potencijal i razvoj sportskog turizma Republike Hrvatske.....	8
2.3.2. Izazovi sportskog turizma Republike Hrvatske	9
3. GRAD DELNICE I OKOLICA KAO DESTINACIJA SPORTSKOG TURIZMA	11
3.1. Povijest grada Delnice	11
3.2. Geografsko prirodne postavke i resursi.....	11
3.2.1. Prirodni resursi.....	12
3.2.2. Antropogeni resursi.....	15
3.3. Turizam u Delnicama	18
4. SPORTSKI TURIZAM U DELNICAMA I OKOLICI	19
4.1. Povijesni razvoj sportskog turizma u Delnicama i okolici	19
4.2. Suvremeni razvoj sportskog turizma u Delnicama i okolici.....	20
5. ANALIZA STANJA I MOGUĆNOSTI RAZVOJA SPORTSKOG TURIZMA U DELNICI I OKOLICI.....	23
5.1.SWOT analiza turističke ponude grada Delnice i okolice.....	29
5.2.Potencijal sportskog turizma u Delnicama	32
5.3. Anketni upitnik za turiste	33
6. ZAKLJUČAK	43
POPIS LITERATURE	44
POPIS ILUSTRACIJA	47
POPIS TABLICA	47

SAŽETAK

Prirodno i kulturno bogatstvo grada Delnice i okolice imaju veliku prednost za razvoj sportskog turizma ovog područja. Delnice su jedan je od najvažnijih i najvećih centara Gorskog kotara, koji nema samo gospodarsku već i turističku važnost te je stoga nerijetko posjećivan od strane ljubitelja prirode i rekreacije. Jedan od velikih potencijala je blizina Nacionalnog parka Risnjak, brojne šume, izvor rijeke Kupe, ali i sveukupna flora i fauna i bogato tlo, kao i povoljna klima faktori su koji su od velike važnosti za razvoj turizma.

Cilj ovog rada je analizirati i istražiti osnovne značajke i obilježja sportskog turizma kako bi se mogli formirati raznovrsni oblici ponuda koji bi za posljedicu imali podizanje svijesti, povećanje turističke potražnje kao i stvaranje bolje kvalitete života. Analizom stanja resursne osnove sportskog turizma Delnica došli smo do zaključka da je područje Delnica i okolice neiskorišteno i potrebno je usmjeriti ideje i snagu na to da se iskoriste prirodni resursi, te na strategiju razvoja. Sportsko turistički značaj još nije dovoljno istaknut u promidžbi ovog područja, upravo zbog toga potrebno je pojačati promidžbu već kreiranih proizvoda ili sadržaja na tržištu i formirati nove proizvode koji bi mogli konkurirati tržištu na kojem se proizvod nalazi.

Sportski turizam je bitan faktor koji utječe na turističku ponudu. On danas predstavlja jedan od najbrže rastućih segmenata potražnje u turizmu i time utječe na produženje turističke sezone, što najviše ovisi o prirodno-geografskim obilježjima destinacije.

KLJUČNE RIJEČI: Delnice, sportski turizam, strategija razvoja, turistička ponuda

ABSTRACT

The natural and cultural wealth of the town of Delnice and its surroundings have a great advantage for the development of sports tourism in this area. Delnice is one of the most important and largest centers of Gorski kotar, which has not only economic but also tourist importance and is therefore often visited by nature and recreation lovers. One of the great potentials is the proximity of the Risnjak National Park, numerous forests, the source of the river Kupa, but also the overall flora and fauna and rich soil, as well as favorable climate. These are all factors that are of great importance for the development of tourism.

The aim of this paper is to analyze and explore the basic features and characteristics of sports tourism in order to form various forms of offers that would result in raising awareness, increasing tourist demand and creating a better quality of life. By analyzing the state of the resource base of sports tourism in Delnice, we came to the conclusion that the area of Delnice and its surroundings is unused and it is necessary to focus ideas and strength on the use of natural resources and development strategy. The importance of sports tourism is not yet sufficiently emphasized in the promotion of this area, which is why it is necessary to strengthen the promotion of already created products or content on the market and form new products that could compete with the market in which the product is located.

Sports tourism is an important factor influencing the tourist offer. Today, it represents one of the fastest growing segments of demand in tourism and thus affects the extension of the tourist season, which mostly depends on the natural-geographical characteristics of the destination.

KEYWORDS: Delnice, sport tourism, development strategy, tourist offer

1.UVOD

1.1. Predmet i cilj rada

Delnice i okolica su destinacije koje imaju puno potencijala za razvoj sportskog turizma. Turistička ponuda Delnica i okolice sadrži još mnoštvo specifičnih oblika turizma poput kamping, gastronomskog, lovnog, ruralnog, ali i kulturnog. Delnice i okolica se mogu pohvaliti očuvanim prirodnim resursima poput bujne i raznolike vegetacije prirode, kvalitetnog zraka i netaknute prirode.

Cilj rada je utvrditi, istražiti i prikazati značajne tržišne segmente sportskog turizma Delnica i okolice. Ukazati na današnje stanje turizma grada Delnica i okolice i predložiti potencijalne ideje za razvoj turizma u budućnosti. Uz analizu stanja provedena je i SWOT analiza turizma navedene destinacije.

1.2. Izvori podataka i metode istraživanja

Podaci korišteni pri izradi ovog rada prikupljeni su iz stručne literature iz područja sporta i turizma.

U radu smo koristili dijelove iz stručne literature.

Pri obradi podataka korištena je metoda analize, metoda kompilacije, metoda sinteze, komparativna te deskriptivna metoda.

1.3. Sadržaj i struktura rada

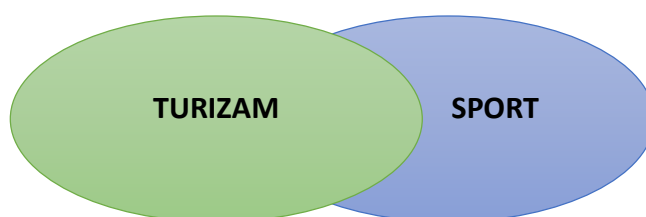
Rad je podijeljen na šest osnovnih poglavlja, razrađenih u pod poglavlja. Prvo je uvodno poglavlje u kojem su definirani predmet i cilj rada, izvori podataka i metode istraživanja, u drugom poglavlju obrađuje se pojam sportskog turizma, razvoj sportskog turizma u Republici Hrvatskoj, potencijali i izazovi sportskog turizma u Republici Hrvatskoj. Treće poglavlje opisuje Delnice kroz prirodne i antropogene resurse, u četvrtom detaljnije opisujemo sportski turizam u Delnicama i okolici. U petom poglavlju kroz SWOT analizu prikazujemo trenutnu turističku ponudu i

potencijal sportskog turizma u Delnicama. Šesto je kraj završnog rada i u njemu donosimo vlastiti zaključak kroz rezultate iznijete u radu.

2. SPORTSKI TURIZAM

Čovjek se od davnina bavio raznoraznim sportskim aktivnostima i na taj način osigurao svoj opstanak te istovremeno razvijao fizičke sposobnosti. Kasnije se to razvijalo u raznorazna natjecanja i igre u smislu zabave. Koljevkom sporta smatra se Grčka koja je začetnik prvih natjecanja i igara u svijetu. To su Olimpijske igre. Sudionici igara u početku su bili samo Grci, zatim su se uključili i ostali narodi diljem cijelog svijeta. S tim događajem započela su putovanja u svrhu turizma. U srednjem vijeku putovanja i sportske aktivnosti su uvelike ovisile o društvenom statusu. Tada se spominju i prvi viteški turniri. U 19.stoljeću i početkom 20.stoljeća pojavom industrijske revolucije, ljudi su bili sve više motivirani sportom, te su turistička ponuda i potražnja postajale sve veće. Prikaz niže nam prikazuje povezanost turizma i sporta. Dakle sportske aktivnosti su usko vezane za putovanja, jer turist migrira u drugu destinaciju motiviran nekim sportskim događajem i time postaje sportskim turistom.

Slika 1. Povezanost sporta i turizma

Izvor: Hinch, T., Higham, J. (2004.) Sport tourism development, Velika Britanija, Cromwell Press, str.18

Iz ovog shematskog prikaza evidentna je međusobna zavisnost ovih dviju pojava, sport obuhvaća turističke aktivnosti, a turizam se, s druge strane, barem jednim dijelom, zasniva na sportu i rekreaciji. Važnu su ulogu kod jačanja ove poveznice odigrale promjene u društveno-ekonomskim odnosima jer su putovanja i bavljenje sportom postali dostupni širokom sloju ljudi, a ujedno je ovakav pristup postao središnji način životne filozofije. Osim prihvaćanja činjenice da su sport i putovanja postala dostupna svima, druga je ključna vrijednost promjene da su sport i putovanja postali

središnji aspekti načina života.¹ Sport i turizam razvili su se u dva međusobno ovisna društvena i ekonomska fenomena modernog društva. Oba su postala društveno – ekonomske sile koje zahtijevaju stalno obnavljanje i prilagodbu suvremenim potrebama turista. Turizam je promovirao neke sportske aktivnosti, kao što su i razne sportske aktivnosti promovirale turistička putovanja i sportske aktivnosti u slobodno vrijeme. Stoga se može reći da sport i turizma pružaju usluge jedan drugome.² Danas nam sport ukazuje na to koliko je bitan u suvremenom društvu, te koji je cilj njega samog u privlačenju što više potencijalnih turista u određenu destinaciju kako bi turistička potražnja i ponuda te destinacije rasli.

¹ Kostelac, D., Jeremić, Z. i Priskić, E. (2016). Pristup projektnog menadžmenta na projektu u sportskom turizmu. U N. Breslauer (ur.), Inovacije, tehnologije, edukacija i menadžment: 4. Međunarodna konferencija, Sv. Martin na Muri, 14. i 15. travnja, 2016.: zbornik radova: Vol. 4(4). 4. Međunarodna konferencija (str. 240-244). Čakovec: Međimursko veleučilište u Čakovcu.

² Bartoluci, M., Čavlek, N., (2007.): Turizam i sport - razvojni aspekti, Sveučilište u Zagrebu, Školska knjiga, Zagreb, str.16.

2.1. Oblici sportskog turizma

2.1.1. Natjecateljski sportski turizam

Natjecateljski sportski turizam se odnosi na ljude koji radi sudjelovanja u raznoraznim sportskim natjecanjima putuju i borave u određenoj turističkoj destinaciji. Boravak i putovanje se odnosi na aktivno i pasivno sudjelovanje u natjecanju. Sudionici takvog oblika sportskog turizma su sportaši, treneri, pomoćno osoblje, gledatelji i mediji, kod kojih prisustvo na tom događaju izaziva poseban osjećaj, a to je biti prisutan.

2.1.2. Ljetni sportsko-rekreacijski turizam

Ljetni sportsko-rekreacijski turizam najrašireniji je oblik ove podjele sportskog turizma. Odvija se na moru, rijekama, jezerima, ali i drugim prikladnim destinacijama ljetnog turizma. Aktivnosti ljetnog turizma su sportovi na vodi, trčanje, biciklizam i slično.

2.1.3. Zimski sportsko-rekreacijski turizam

Zimski sportsko-rekreacijski turizam predstavlja i najčešće se odvija u planinskim zimskim centrima, ali i u ruralnim dijelovima. On uključuje ljude kojima su primarni motivi zimski sportovi, oni se mogu odvijati na snijegu te u planinama. Neki od njih su skijanje, klizanje, skijaško trčanje, planinarenje ili neke druge aktivnosti vezane uz snijeg ili led. Primjeri destinacija ovog oblika turizma u svijetu, ali i kod nas su skijališta Platak, Sljeme, Nassfield, Flachau.

2.2. Sportski turizam u svijetu

Sportski turizam je jedan od najbrže rastućih oblika turizma na svijetu. Aktivnost kretanja turista u svrhu sporta, osim njihovog sudjelovanja u sportskim natjecanjima i manifestacijama, utječu na ostale segmente njihovog života kao što je upoznavanje

novih ljudi, upoznavanje različitih kultura, običaja te same destinacije gdje se određeni događaji zbivaju. Samim time sportski turist širi pozitivnu sliku usmenom predajom dalje. Potražnja za sportskim aktivnostima i želja za sudjelovanjem na natjecanjima i manifestacijama najveća je na području Europe konkretnije u Velikoj Britaniji, Njemačkoj, Italiji te van kontinenta u Sjedinjenim Američkim Državama. Iz destinacija koje su navedene možemo zaključiti da samo sportski turisti sa boljom financijskom situacijom imaju mogućnosti putovanja diljem svijeta, što je zapravo i logično. Takvi se događaji događaju svakih par godina ili jednom godišnje. Mjesto događanja može biti isto ili različito, ovisi o kojem se događaju radi. Događaji se sami po sebi razlikuju i svakako se potrebno dobro pripremiti i u obzir uzeti i ostale kriterije pri odluci sudjelovanja na njima.

2.2.1. Olimpijske igre

Najpoznatije i najstarije igre koje su se održavale u Grčkoj u slavu boga Zeusa. Igre se dijele na ljetne i zimske, vrijeme održavanja je svake četiri godine, dok se međusobno izmjenjuju svake dvije godine. Događaj kao takav je popularan i te privlači mnoštvo sportskih turista što uvelike otežava organizaciju. Primjerice, potrebno je osigurati i organizirati prehranu, smještaj, prijevoz i za natjecatelje i za gledatelje. Naravno turisti će vrijeme slobodno od natjecanja provoditi u razgledavanju kulturne ili prirodne baštine destinacije, te se potrebno pobrinuti i za raznoliku turističku ponudu te destinacije. Odluku izbora grada domaćina igri obavlja MOO (Međunarodni olimpijski odbor), te se ta odluka donosi sedam godina prije održavanja. Hrvatska (tada u sklopu Jugoslavije, a kasnije nakon raspada, samostalno 1992. godine) postala je članica olimpijskog saveza 1990.-tih godina. Uz pomoć Franje Bučara koji je jedan od zaslužnih za razvijanje suvremenog sporta kod nas, koji se uporno zauzimao za uključivanje Hrvatske u olimpijski pokret.

Posljednje ljetne olimpijske igre održale su se 2016.godine, u brazilskom gradu Rio de Janerio, to su 31. igre po redu, održane se u vremenskom razdoblju od 05. do 25. kolovoza. Paraolimpijske igre održane su nešto kasnije u periodu između 07. i 18. rujna te godine. Dok su zimske olimpijske igre održane 2018. godine u Sjevernoj Koreji, u gradu Pyongyang u periodu od 09. do 25. veljače. Olimpijske igre Tokio 2020 zbog pandemije COVID -19 odgođene su za 2021. godinu, a održati će se od 23.

srpnja do 8. kolovoza, dok bi se paraolimpijske trebale održati od 25. kolovoza do 6. rujna. Ukoliko igre budu odgođene i ove godine, prema riječima predsjednika Međunarodnog olimpijskog odbora Thomasa Bacha, morati će se u potpunosti otkazati.

2.2.2. Svjetsko nogometno prvenstvo (FIFA)

Svjetsko nogometno prvenstvo ili FIFA World Cup, međunarodno je nogometno natjecanje koje uključuje samo muške reprezentacije. Održava se od 1930. godine i to svake četiri godine. Do sada je održano 21 svjetsko nogometno prvenstvo, kao i Olimpijske igre jedno je od najposjećenijih i najgledanijih manifestacija. Moderni nogomet kao takav pojavio se u 19. stoljeću u Velikoj Britaniji. Nakon čega se širi i na ostatak svijeta. FIFA ima 211 zemalja članica, te glavno sjedište u Zurichu u Švicarskoj. Na natjecanju se može sudjelovati samo ako su ispunjeni uvjeti kvalifikacije. Hrvatska kao članica, nastupila je 5 puta na svjetskom prvenstvu od osamostaljenja (1998., 2002., 2006., 2014., 2018.,) do tada je igrala u sklopu Jugoslavije.

Posljednje svjetsko prvenstvo održalo se u Rusiji, u periodu od 14. lipnja do 15. srpnja 2018. godine. Kvalifikacijama za prvenstvo pristupala je 201 reprezentacija. Pobjednik je Francuska, koja titulu odnosi pobijedivši Hrvatsku rezultatom 4:2. Hrvatska kući odnosi srebro iako je pobijedila bivše svjetske prvake; Englesku, Argentinu te domaćina Rusiju. To je ujedno i najbolji rezultat hrvatske reprezentacije i pozitivna afirmacija Hrvatske u svijetu. Sljedeće prvenstvo održati će se 2022. godine u periodu od 21. studenog do 18. prosinca u Kataru.

2.2.3. Svjetsko prvenstvo u reliju (WRC Rally)

Svjetsko prvenstvo u reliju je natjecanje koje se sastoji od niza reli utrka, te se na kraju skupljanjem bodova proglašava pobjednik vozač i pobjednik momčadi. Sustav bodovanja isti je kao onaj u Formuli 1. Začetak takvog načina natjecanja seže u 1973. godinu kada je Međunarodna automobilistička federacija (FIA) osnovala svjetsko

prvenstvo u reliju. Utrka se održala u Monte Carlu. 19. siječnja. te iste godine. Ove godine svjetsko prvenstvo u reliju održalo se u Hrvatskoj, u periodu od 22. do 25. travnja. Prvi puta u povijesti se svjetsko prvenstvo održalo kod nas. Pobjednici su bili Sébastien Ogier and Julien Ingrassia. U periodu trajanja prvenstva u Hrvatskoj je boravilo više od 1200 sudionika natjecanja (vozači, pomoćno osoblje..), te čak 200 stranih medija i novinara. Prijenos uživo prenosio se u 150 zemalja, njega je pratilo 1800 novinara i gledalo preko 800 milijuna ljudi širom svijeta. Kod nas je to najveći broj medija koji je uživo bio prisutan na nekoj manifestaciji. Natjecanje samo po sebi je poticaj za sami razvoj sportskog turizma u tom smjeru i također pozitivna afirmacija Hrvatske u svijetu.

2.3. Sportski turizam u Hrvatskoj

Sportski turizam u Hrvatskoj nije nepoznanica, on je već godinama važan i ozbiljan segment društvenog života. Hrvatska kao zemlja bogata prirodnim i antropogenim resursima idealna je za takav oblik turizma, uz prirodne ljepote pruža sportskim turistima rekreaciju i sport u okruženjima koja će rijetko susretati te time turistima pruža nezaboravne doživljaje zbog kojih se svi rado vraćaju. Unatoč prirodnim i antropogenim bogatstvima sportski turizam u našoj zemlji nije dovoljno razvijen. Iako smo prepoznatljivi diljem svijeta po našoj obali i brojnim medaljama osvojenim na raznim svjetskim manifestacijama i natjecanjima, ostali oblici sportskih aktivnosti ostale su zakinute. Skromni turistički smještajni kapaciteti, loša prometna infrastruktura, loše oglašavanje i marketing. Hrvatska je ipak učinila nešto i počela se razvijati ka boljoj i uspješnijoj destinaciji za sve oblike turizma. U nastavku teksta više o sportskom turizmu u Hrvatskoj.

2.3.1. Potencijal i razvoj sportskog turizma Republike Hrvatske

Turizam i razvoj međusobno su povezani pojmovi. Razvoj se može analizirati kao pojava u određenoj gospodarskoj ili društvenoj djelatnosti koja označava proces i promjene do kojih dovodi razvoj. Razvoj nije samo ekonomski pojam, on označava

pozitivnu promjenu neke društvene, gospodarske, političke ili druge pojave pa se smatra širim pojmom od rasta.³

Posljednjih godina sve veći broj ljudi boravi na otvorenim prostorima i svježem zraku. Tom trendu pridonosi i epidemija COVID – 19. virusa. No čak i unatoč tome ljudi su sve više pod stresom, zbog uurbanog načina života i tempa kojim žive. Te je sport, a ujedno i sportska rekreacija savršen način da na trenutak zaborave na stres i ostale brige. No kako vrijeme prolazi tako turisti imaju sve strože kriterije za sportski odmor kao takav. Umjesto osnovnih kriterija i atrakcija poput snijega, planina, sunca, mora, turisti očekuju veću ponudu, nove usluge i paket aranžmane. Problem toga se vidi i u Hrvatskoj. Razvoj sportskog turizma podosta je zaostao uspoređujući se sa svjetskim destinacijama. Izuzevši osvojene medalje na raznim navedenim prvenstvima, fokus nije na sportu i sportskoj rekreaciji unutar naše države. Sami potencijal naše zemlje uz bogate prirodne resurse nije dovoljno ekonomski potkovan, iako je 2019. godine donesen plan Nacionalni program športa od 2019. do 2026. godine, to je prvi strateški akt planiranja Republike Hrvatske u području sporta. Plan kao takav sadrži 148 aktivnosti, 6 općih i 19 posebnih ciljeva koji uključuju 63 mjere. Pomoću kojih će se raditi na unaprjeđenju sporta i iskorištavanju prilika i smanjivanju nedostataka istoga. Za sport kao i za turizam veliku ulogu igra i pandemija COVID-19. virusa. Za turistički dio donesen je nacionalni plan oporavka i otpornosti ,koji uključuje reformu turističkog sektora do 2026. godine. Dakle dodijeliti će se 2,2 milijarde kuna kroz javne natječaje privatnom sektoru i ostatak za izgradnju turističke infrastrukture. Zbog spomenute reforme turističkog sektora u izradi je i nova Strategija razvoja održivog turizma do 2030. godine o kojoj ćemo ponešto reći u poglavlju 2.3.2.

2.3.2. Izazovi sportskog turizma Republike Hrvatske

Nakon rata stanje turizma u Hrvatskoj bilo je znatno opustošeno, pao je broj dolazaka, nije bilo dovoljno smještajnih kapaciteta i slično. No situacija se lagano počela mijenjati te se slaba dolaznost pretvorila u masovni turizam. Masovni turizam problem je današnjice Hrvatskog turizma zbog količine dolazaka ljudi, sa

³ Bartoluci, M., Škorić, S., Andrijašević, M., (2021.): Menadžment sportskoga turizma i njegovih srodnih oblika, Fakultet za fizičku kulturu Sveučilišta u Zgarebu, Zagreb, str. 41.

raznovrsnom platežnom moći. Trebalo bi se odlučiti na neke određene ciljne skupine, poput skijaša, trkača, biciklista te im prilagoditi smještajne kapacitete. Masovni turizam također utječe na okoliš i prostorno uređenje, pitanje je kakve će posljedice ostaviti u budućnosti i hoće li biti rješive. Drugi problem sa kojim se susrećemo je broj smještajnih kapaciteta, te kvalitetna usluga koja uključuje i ostale segmente gospodarstva poput zdravstva, prehrambene industrije, tekstilne industrije i slično. Potrebno je stvoriti jedinstveni i kvalitetni turistički proizvod kako bi se turisti osjećali dobrodošlima i imali želju za vratiti se, te uz sve to podizati razinu svijesti turistima i djelatnicima u turizmu o održivosti okoliša i prostornog uređenja. Strategijom razvoja održivog turizma, Hrvatska je donijela odluku o pokretanju strategije savjetovanja održivog turizma do 2030. godine.

Cilj strategije je ostvariti održivi razvoj turizma kroz planirane javne politike, o kojima će se provesti savjetovanje za zainteresiranom javnosti, a radi se o sljedećim pitanjima :

- Poticanje ulaganja u održiv, nisko ugljični rast turizma
- Povećanje multiplikacijskih učinaka na područje poljoprivrede, digitalizacije, promete, energije i okoliša te sporta i kreativnih industrija
- Razvoj funkcionalnih i održivih turističkih regija zbog cjelovitog turističkog doživljaja i produljenja sezone kroz ulaganja u javnu turističku infrastrukturu i promociju
- Integralno upravljanje destinacijama radi pronalaženja odgovarajućih specijalizacija, ponude dodatnih sadržaja i produljenja sezone
- Turistička valorizacija i prezentacija kulturne i prirodne baštine, gastronomske i enološke ponude
- Prijelaz prema nišama dodatne vrijednosti, uz naglasak na rast kvalitetne ponude, digitalizaciju, inovacije, i povećanju ponude smještajnih kapaciteta visoke kvalitete
- Otklanjanje administrativnih prepreka i poboljšanje dostupnosti javne infrastrukture za realizaciju investicija u turizmu
- Pozicioniranje prema novim i velikim, brzorastućim globalnim emitivnim tržištima

- Promoviranje Hrvatske kao sigurne i zdrave destinacije koja nudi visokokvalitetnu i raznovrsnu turističku uslugu
- Te druge javne politike koje će biti usvojene u okviru Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine.⁴

3. GRAD DELNICE I OKOLICA KAO DESTINACIJA SPORTSKOG TURIZMA

3.1. Povijest grada Delnice

Područje Gorskog Kotara poznato je kao "vrata" Hrvatske. Područja koja regija povezuje su mediteranski i kontinentalni dio Hrvatske. Centar regije Gorskog Kotara su Delnice, koje su ujedno i najveće naseljeno mjesto. Povijest grada Delnice i okolice seže još u doba Frankopana, davne 1482. godine, kada se prvi puta spominju u sudskim spisima. Grad i okolica kroz povijest su stradavali često. Najveći ujedno i prvi napadi bili su zbog Turaka, što je rezultiralo preseljenjem cijelog naselja niže uz cestu, tim potezom stvaraju se osnovni uvjeti za trgovinu roba. Stanovnici okolnih naselja pod vodstvom Zrinskih, naseljavaju Delnice te u čakavski kraj donose kajkavsko narječje. Daljnjim naseljavanjem i širenjem Delnice otkriva se i novi način zarade – prerada drva. Nedugo nakon neuspjele urote Zrinski – Frankopan 1670. godine., svi njihovi posjedi padaju pod vlast Austro-Ugarske. 1726. godine za vrijeme kralja Karla 3. započela je gradnja ceste Karoline koja na nesreću lokalnog stanovništva nije prolazila kroz Delnice i time je utjecala na iseljavanje stanovništva. 1811. godine završena je druga prometnica Lujzijana, koja povezuje Karlovac sa Rijekom i prolazi kroz Delnice te time grad ponovno postaje središte Gorskog Kotara.

3.2. Geografsko prirodne postavke i resursi

Grad Delnice smještene su u Primorsko-goranskoj županiji u prostornoj cjelini – Gorskom kotaru. Primorsko-goranska županija može se podijeliti na tri dijela: otočno područje, priobalno područje i goransko područje. Zbog svog geoprometnog položaja

⁴ Strategija savjetovanja u okviru postupka izrade Strategije održivog turizma do 2030. godine i izrade Nacionalnog plana razvoja održivog turizma od 2021.-2027.godine. str.3.

područje Gorskog kotara smatra se strateškim prostorom za povezivanje Zapadne i Srednje Europe sa Jugoistočnom. Tome pridonosi izlazom na Jadransko more, a time i na svjetska mora. Delnice i okolna naselja nalaze se na sjeverno-istočnom dijelu županije. Grad graniči sa gradovima Bakar i Čabar, te općinama Mrkopalj, Lokve, Ravna Gora, Skrad i Brod Moravice. Područje grada zauzima površinu od 230 km². Područje grada sastoji se od 55 naselja . Naselja su : Bela Vodica, Belo, Biljevina, Brod na Kupi, Crni Lug, Čedan, Dedin, Delnice, Donja Krašićevica, Donje Tihovo, Donji Ložac, Donji Orkug, Donji Turni, Gašparci, Golik, Gornja Krašićevica, Gornje Tihovo, Gornji Ložac, Gornji Okrug, Gornji Turni, Grbajel, Guče Selo, Gusti Laz, Hrvatsko, Iševnica, Kalić, Kočićin, Krivac, Kupa, Kuželj, Leska, Lučice, Mala Lešnica, Malo Selo, Marija Trošt, Plajzi, Podgora Turkovska, Požar, Radočaj Brodski, Raskrižje Tihovo, Razloge, Razloški Okrug, Sedalce, Srednja Krašićevica, Suhor, Ševalj, Turke, Vela Voda, Velika Lešnica, Zagolik, Zakrajc Turkovski, Zalesnina, Zamost Brodski, Zapolje Brodsko i Zelin Crnoluški. 2011. godine u gradu živjelo je 5.952 stanovnika. Najviše ih živi u samom gradu Delnice, zatim u Crnom Lugu te u Brodu na Kupi. Grad Delnice se nalazi na visoravni koje je prosječne visine od 700 do 900m. okružen vrhovima Petehovac, Jalpeški vrh i Dragomalj. Doline su podobne za stanovništvo, a najpoznatija je Kupska dolina na 210 metara nadmorske visine. Samo je to područje tipično za krški reljef sa vapnenačko-dolomitnim stijenama i karakterizira ga "zeleni krš". Klima je umjereno kontinentalna koja ponekad prelazi u planinsku. Prosječna godišnja temperatura je 7,7 C. Najniže temperature kreću se oko -1 C, najviše oko 16 C. Što se oborina tiče, najmanje ih ima u ljetnim mjesecima, a najviše u prosincu.

3.2.1. Prirodni resursi

Nacionalni park Risnjak

Iz šumskog prostranstva Gorskog kotara izdižu se dva planinska ogoljela masiva – Risnjak (1528 m.) i Snježnik (1506 m.). Risnjački je masiv ujednačenijeg krajolika, što se može iščitati iz naziva njegovih vrhova – Sjeverni Mali Risnjak (1434 m.) i Južni Mali Risnjak (1248 m.). I njihovi su vrhovi bliski susjedi, udaljeni tek 1,8 kilometara. Snježnik, pak, pripada izduženoj gorskoj kosi s nižim vrhovima: Međuvrhi (1460 m.), Guslica (1490 m.) i Planina (1426 m.). Gusto i nepregledno zelenilo goranskih šuma osiguralo je Risnjaku ulazak u društvo nacionalnih parkova Hrvatske.

Na svega šezdesetak četvornih kilometara četrnaest je šumskih zajednica, trideset biljnih, a sedamdeset posto površine Parka zona je stroge zaštite. Za posjetitelje, Risnjak je vrlo dostupno područje. Do svih atrakcija dolazi se jednostavno i bez posebnih priprema ili opreme, doli izletničke znatiželje i žudnje za boravkom u prirodi. Tako se do izvora Kupe, krškog fenomena, stiže pješačkim stazama iz sela Razloge, Hrvatsko ili Kupari. Do Schloserova doma na Risnjaku vodi nekoliko planinarskih staza čiji je završetak otkriće prirode. Putem je moguće vidjeti divljač na atraktivnim lokalitetima. Moguć je i sportski ribolov, dakako, uz dozvolu. Sve što se ulovi, vraća se u rijeku. Posjet Risnjaku posjet je prostoru gdje se panonski i peripanonski prostor najviše približio Jadranu. Ovdje su najljepši proplanci Gorskog kotara. Znati uživati u risnjačkim ljepotama znači imati pravi osjet za prirodu.⁵

Slika 2. Nacionalni park Risnjak

Izvor: [61642092-risnjak.jpg \(1600×1067\) \(dnevnik.hr\)](https://www.campinginparks.eu/hr/park/nacionalni-park-risnjak/4) (26.05.2021.)

⁵ <https://www.campinginparks.eu/hr/park/nacionalni-park-risnjak/4>

Park šuma Jalpeški Vrh

Nalazi se 842 m. n. v. na zapadnoj strani Delnica. Na sjeveroistočnoj padini Jalpenškog vrha postoji stara skijaška 70-metarska skakaonica s doskočištem na gradskom stadionu. Ovdje su se pedesetih do kraja sedamdesetih godina redovno održavala natjecanja u skijaškim skokovima. Skakaonica očekuje rekonstrukciju, dapače, prerastanje u nordijski centar te bi tada bilo moguće spajanje s ovdje razvijenim skijaškim trčanjem u sve popularniju ski-disciplinu - nordijsku kombinaciju. Planinarski put Japlenški vrh – Golubinjak pravo je otkriće za ljubitelje prirode, planinare, ljubitelje hodanja i čistoga zraka. Spaja dva zaštićena područja, tj. park-šumu Japlenški vrh kraj Delnica s park-šumom Golubinjak kraj Lokava. Staza je duga 9 km, uglavnom prati Lujzinsku cestu, premda se stalno nalazite u divljini, i dobro je obilježena.⁶

Dolina rijeke Kupe

Gornji tok rijeke Kupe, koji dijelimo sa susjednim općinama Brod Moravice i Čabar, sjeverni je dio područja znan kao Kupska (ili Brodska) dolina. Najniže točke ovdašnjeg toka Kupe su na oko 220 m nad morem, a okolni susjedni reljefni okvir risnjačko-drgomaljske skupine seže do prosječnih visina od 800-1000 metara. Zanimljivo je ovdje istaći da se niska, duboko usječena dolina Kupe kao topli klin zabija u inače temperaturno hladni Gorski kotar, što posljedično ostavlja mogućnost uzgoja, dakako prostorno relativno ograničenu, poljoprivrednih kultura kao što su kukuruz pa čak i nešto vinove loze; no ono čime se ovdašnji ljudi diče su stari voćnjaci - naročito stare sorte jabuka čime će Vas domaćini s ponosom poslužiti.

Kupa i njeni pritoci, posebno Kupica, su eldorado za sportski ribolov (potočna pastrva, lipljan, klen), a za planinare i ljubitelje hodanja, veći dio doline ponuđen je kroz Goranski planinarski put (GPP). Hidromorfološki gledano, Kupska dolina je kanjon s malim kotlinskim proširenjima u kojima su većinom nastali slikoviti zaseoci,

⁶ Prirodna baština | TIC Delnice (tic-delnice.hr)

između kojih dominira najveće naselje, granični prijelaz i prometno križište na spoju sa susjednom Slovenijom, a to je Brod na Kupi.⁷

Petehovac

Petehovac, istoimeni vrh iznad goranskog gradića Delnica, malo je privatno skijalište nastalo ambicijom i upornošću hrvatskog poslovnog čovjeka iz Kanade. Iako suočen s velikim birokratskim preprekama, skijalište je uspjelo 2004. godine ugledati svoje prve goste, a zanimljivom i neobičnom ponudom postaje sve više i više interesantnije hrvatskim gostima. Vrh Petehovca na nadmorskoj visini od 1000 m, mjesto je gdje se završava lokalna cesta koja kreće iz središta Delnica i gdje se smjestio omanji parking te planinarski dom. Ovdje se, pored gastronomske ponude, može pronaći i smještaj za tridesetak osoba, a posebno veseli činjenica kako je sve vrlo lijepo i novo uređeno, a sanitarni čvorovi su uredni i veliki. Pored glavne sale u kojoj je i otvoreni kamin postoji i vanjski zatvoren i grijan dio, odličan za apres-ski zabave.⁸

3.2.2. Antropogeni resursi

Kaštel Zrinski

Kaštel Zrinskih, podignut na temeljima starijega frankopanskog, masivna je kamena dvokatnica četverokutna tlocrta, visine prizemlja s tri kata, šatorasta krova s buzdovanom na vrhu, s prozorskim otvorima na sve četiri strane. Pročelje je naglašeno monumentalnim kasnorenesansnim portalom. Od obrambenih elemenata dvorac je na svim pročeljima imao puškarnice, a na posljednoj etaži "breteš" – obzidani element s otvorom iz kojega se bacalo užareno olovo, ulje ili kamenje na neprijatelja koji je pokušavao provaliti vrata. Uže područje bilo je opasano obrambenim zidom, a 1670. godine u kompleksu je sagrađena crkva posvećena Svetoj Mariji Magdaleni. Posebnost tadašnjega utvrđenoga grada bila su tri tajna podzemna prolaza koji su

⁷ <https://www.tic-delnice.hr/prirodna-bastina.php>

⁸ <https://www.skijanje.hr/skijalista/hrvatska/clanak/petehovac---delnice?id=13720>

služili za bijeg u nuždi, a izlazi su im bili – u središtu župne crkve, na obali rijeke Kupe i u spilji Vučja jama. Pretpostavlja se da je u prvoj polovici 18. stoljeća kaštel temeljito obnovljen i nadograđen za jedan kat.⁹

Slika 3. Kaštel Zrinski

Izvor:[Brod na Kupi 0045.jpg \(2000×1333\) \(frankopani.eu\)](#) (26.05.2021.)

Popovićev mlin

Popovićev mlin Skriven od slučajnih prolaznika i znatiželjnih pogleda, mlin obitelji Mihelčić, poznat kao "Popovićev mlin" prebiva u glavnoj i najstarijoj ulici u Delnicama već 86 godina. Dali su ga sagraditi Josip i Francika Mihelčić koji su se nakon višegodišnjeg rada u Americi vratili u svoj rodni kraj. Uslugama Mlina koristili su se mještani Delnica ali i cijelog Gorskog kotara. U samom mlinu koristile su se dvije linije mljevenja. Jedna pomoću kamenog mlina, a druga (suvremenija) pomoću željeznih valjaka. Svi uređaji (mlinovi, elevatori, sita, elektromotor, kožne remenice za prijenos snage do strojeva..) sačuvani su u izvornom obliku.¹⁰

⁹ Kaštel Zrinskih, Brod na Kupi - Putovima Frankopana (frankopani.eu)

¹⁰ Popovićev mlin Delnice (popovicev-mlin.hr)

Kuća Rački

Na broju 94, u Supilovoj ulici u Delnicama, nalazi se delnička najstarija kuća. Kuća Rački je spomenik kulture pod zaštitom, ona je etno i graditeljska goranska baština uređena za posjet. Po svom današnjem izgledu najviše nam govori o organizaciji doma i o staroj graditeljskoj baštini Delnica. Starost ove kuće, kao i njoj sličnih, procjenjuje se na 200-300 godina. Rekonstrukcijama i zaštitom nastojala se što više sačuvati njena izvornost. Raspored prostorija, veličina ovakvih kuća je bila izvanredno prilagođena prirodnim uvjetima ovoga kraja - cijelo gospodarstvo se nalazilo pod jednim krovom, na okupu, što je naročito olakšavalo život u vrijeme dugih snježnih zima. Krov je pokriven tanko cijepanom jelovom daskom (šindrom), a sijeno na tavanu je zajedno s drvenim krovom činilo odličnu prirodnu toplinsku izolaciju, tako da su te kuće bile tople, suhe i ugodnog mirisa. U svakom slučaju, za ono vrijeme, život je u njima bio kvalitetan.¹¹

Crkva Sv. Ivana Krstitelja

Današnju župnu crkvu Sv. Ivana Krstitelja izgradio je delnički župnik Nikola Car od 1825. do 1829. godine. To je jednostavna trobridna građevina, višekutnog svetišta, sa zvonikom koji je smješten ispred ulaznog pročelja. Glavni i dva pokrajnja oltara rađeni su u kasnobaroknim oblicima. Čin njezinog posvećenja vezan je uz datum 2. lipnja 1829. godine, nakon što je stara crkva na Vidmu izgorjela do temelja. Građena je na tri lađe. Središnjom crkvenom lađom dominira oltar posvećen sv. Ivanu Krstitelju. Tu su isto tako oltari presvetog Srca Isusova i Srca Marijina, te kipovi sv. Antuna Padovanskog, sv. Josipa i Gospe Lurdske.¹²

Crkva Sv. Marije Magdalene

Godine 1670. Petar Zrinski je u Brodu na Kupi, kraj dvorca, dao izgraditi župnu crkvu svete Marije Magdalene u baroknim oblicima, koja je bila zajedno s dvorcem opasana obrambenim zidom. Stradanjem u 2. Sv. ratu i kasnijim mnogim obnovama posve je izmijenjen prvobitni izgled crkve i time umanjena njena vrijednost.

¹¹ <http://www.kulturni-turizam.com/hrv/sadrzaj/delnice/1883/opsirnije/>

¹² Kulturna baština | TIC Delnice (tic-delnice.hr)

Crkva sv. Marije u vrlo slikovitoj Velikoj Lešnici, na obroncima Kupske doline, jedna je od najstarijih sakralnih spomenika. To je građevina većih dimenzija s masivnim zvonikom na sjeveroistočnoj strani.¹³

3.3. Turizam u Delnicama

U strategiji gospodarskog razvitka do 2020. godine naglašava se vizura grada Delnice kao vrlo atraktivno područje. Samo područje bogato je kulturno povijesnim spomenicima: kuća obitelji Rački, župa Sv. Ivana Krstitelja, dvorac obitelji Zrinski i crva Sv. Marije Magdalene te Popovićev Mlin. Valja napomenuti i bogate prirodne resurse koji utječu na razvitak turizma; park šuma Jalpeški Vrh, dolina rijeke Kupe, Nacionalni Park Risnjak. No mnoštvo ostalih uvjeta poput turističke tradicije, svježeg zraka, klimatske i prostorne raznolikosti uvelike utječe na razvitak turizma Delničkog kraja. Grad Delnice naročito ima kapacitete za razvoj sportskog turizma (kanjuing, kajak, rafting, sportski ribolov, mušičarenje) obzirom na Kupsku i Brodsku dolinu s prekrasnom rijekom Kupom, te izgrađenu sportsku infrastrukturu (nogometno igralište, pomodno nogometno igralište, dvorana, bazen, tenis igrališta, klizalište u zimskom periodu, a višenamjenski tereni u ljetnom periodu, skijalište za alpsko skijanje, a više kilometara staza za nordijsko skijanje), no sadašnji smještajni kapaciteti ne zadovoljavaju potrebe smještaja te ih potrebno razvijati sukladno cjelokupnoj turističkoj infrastrukturi. ¹⁴

¹³ Kulturna baština | TIC Delnice (tic-delnice.hr)

¹⁴ Strategija gospodarskog razvitka Delnice. Str. 42.

Slika 4. Prikaz Delnica

Izvor: [Delnice-panorama.jpg \(959×492\) \(hrturizam.hr\)](#) (07.06.2021.)

4. SPORTSKI TURIZAM U DELNICAMA I OKOLICI

4.1. Povijesni razvoj sportskog turizma u Delnicama i okolici

Za početak Hrvatskog sporta i njegov razvoj zaslužan je Franjo Bučar davne 1896. godine. On je organizirao olimpijski pokret te time pokrenuo njegov razvoj. Danas u Hrvatskoj kao sportskoj naciji postoji oko 12 500 sportskih udruga. Najveća od njih je Hrvatski olimpijski odbor (HOO), osnovana 1991. godine. Udruga se sastoji od 87 nacionalnih sportskih saveza, od kojih su 44 olimpijska sporta , a ostalih 39 neolimpijski sportovi.

Kao što smo i ranije naveli stanovnici grada Delnice i okolice oduvijek su bili marljivi i trudili se preživjeti u teškim uvjetima Gorskog kotara. Počevši od kmetstva u doba Frankopana do prestanka feudalizma. Stanovnici tih krajeva i dalje su živjeli u siromaštvu održavajući svoje posjede i uzgajajući stoku. Sve te aktivnosti probudile su u njima nagon za preživljavanje te stvorili predispoziciju za današnje sportaše iz tih krajeva.

Poznato je da su stari Gorani koristili krplje za hodanje po velikom snijegu. Neke vrste skija bile su poznate na tom području i prije nego su se pojavili sportaši iz

Zagreba i Rijeke na "klizama", imali su jedan dugački štap za balans, kočenje i odguravanje. Još 1908. godine počinju organizirane sportske aktivnosti u Delnicama i Fužinama, te iste godine grupa intelektualaca s kolegama u Zagrebu osniva prvu organizaciju "Sokola". Članovi delničkog "Sokola" sudjelovali su na sletovima Slavena u Pragu, Sofiji i Varšavi.¹⁵

4.2. Suvremeni razvoj sportskog turizma u Delnicama i okolici

Suvremeni turizam i sport međusobno su povezane aktivnosti. Srodnost tih pojava, kao i bliskost njihovih funkcija proizlazi iz činjenice prema kojoj su nositelji turizma i sporta često isti subjekti (u ponudi i u potražnji). Ovo zapravo znači kako je njihov dosadašnji razvoj obilježen jednakim ili vrlo sličnim uvjetima koji su međusobno ovisni, što se reflektira i na funkcije i na učinke koje ove dvije djelatnosti proizvode.

Stoga je moguće reći kako se međuzavisnost suvremenog turizma i sporta temelji na:

- faktorima koji dovode do razvitka turizma i sporta
- funkcijama koje generiraju turizam i sport
- te ekonomskim učincima¹⁶

U planinskim predjelima Hrvatske postoje prirodni i drugi preduvjeti za razvoj sportskog turizma, od planinarenja, skijanja, trčanja i sl. Već imamo postojeću infrastrukturu koju bi trebalo adaptirati, negdje i u potpunosti izgraditi nove sportsko-rekreacijske objekte i prateće sadržaje te omogućiti bolju prometnu povezanost.¹⁷ Hrvatska još nije prepoznala važnost sportskog turizma posebno područje Gorskog kotara koji je najnerazvijenija turistička, a i gospodarski regija u zemlji, a uz to i gospodarski. No vrlo važnu ulogu u razvoju suvremenog sportskog turizma u Delnicama imaju zimski sportovi, ponajviše zbog bogatih sportskih povijesnih rezultata i činjenica da je iz Delnica krenuo razvoj sportova na snijegu, tamo su održana prva

¹⁵ Kovačević I. (1981). "Sportovi". U Tomac Kapelan I., Šafar J., Crnić A., Frković A., Heski T., Janeš J., Jurković J., Gorski kotar (str. 468-476). Rijeka: "Tipograf"

¹⁶ Bartoluci, M., Škorić, S., Andrijašević, M., (2021.): Menadžment sportskoga turizma i njegovih srodnih oblika, Fakultet za fizičku kulturu Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, str. 80.

¹⁷ Petrović, M., Knezović, D., Todorović, M (2017.): Sportski turizam kao komponenta razvoja održivog poduzetništva, str 82.

skijaška natjecanja, sagrađena je prva skijaška skakaonica i izrađene su prve skije na području Hrvatske. Delnice danas imaju bogatu ponudu biatlona, skijanja, klizanja, nordijskog hodanja.

Zahvaljujući geostrateškom položaju Gorskog kotara i klimatskim predispozicijama, na njegovom području moguće je bavljenje mnogim sportovima, kako na rekreativnom, tako i na profesionalnom nivou. Iako postoje veliki potencijali za razvoj alpskog skijanja, zbog nemogućnosti umjetnog zasneženja, postojeća skijališta funkcioniraju samo kada postoje dovoljne količine prirodnog snijega. Tako na LAG području postoje manji skijaški centri koji su u funkciji kada ima dovoljnih količina prirodnog snijega (SC Mrkopalj-Čelimbaša, Zagmajna, Vrbovska poljana). SC Vrbovsko-Bijela Kosa je u izgradnji, dok SC Čabar-Rudnik, Tršće više nije u funkciji. Na LAG području postoje i manja privatna skijališta (Kupjak, Petehovac). Područje Gorskog kotara ima dugu tradiciju bavljenja nordijskim disciplinama (skijaško trčanje, biatlon) te ima odlične predispozicije za izgradnju potrebne infrastrukture za bavljenje njima. LAG područje poznato je po Olimpijcima u skijaškim trkačkim disciplinama te biatlonu. Tim sportovima se bave djeca od najranije dobi. Uređenih staza ni streljana za veće pripreme sportaša i veća natjecanja na području LAG-a nema.¹⁸

Da se dotaknemo biatlona, nas bivši Hrvatski olimpijac u biatlonu Jakov Fak, nastupio je dva puta na svjetskim prvenstvima osvojivši oba puta 3. mjesto tj. brončanu medalju. Prvi puta 2009. godine na svjetskom prvenstvu u biatlonu, a 2010. godine na zimskim olimpijskim igrama. S obzirom na prirodne resurse i kao što sam navela u 4.1. poglavlju, Delnice i okolica imaju veliku prednost u odnosu na druge destinacije koje su konkurenti ovog oblika turizma. Osim navedenih zimskih sportova, treba napomenuti da je za razvoj suvremenog sportskog turizma zaslužna i blizina NP Risnjak, te sportsko rekreacijske aktivnosti poput planinarenja, hodanja, sportskog ribolova i biciklizma.

¹⁸ LRS-LAG-GK_usklađena-verzija_finalno-28.2.2018.-1.pdf (lag-gorskikotar.hr)

Slika 5. Bivši hrvatski olimpijac – Jakov Fak

Izvor: [fak_jakov_sprint10km_01.jpg \(400×300\) \(mojarijeka.hr\)](#) (08.06.2021.)

U posljednje vrijeme sve više se razvija mreža biciklističkih staza na području cijelog Gorskog kotara (Goranska biciklistička transverzala) te jahanje, planinarski putevi i staze. Područje LAG-a je idealno za pripreme sportaša i za zdravstveni turizam, pod uvjetom da se modernizira postojeća infrastruktura i izgradi nova i modernija, uz popratne sadržaje.¹⁹

¹⁹ Ibid.,str.25.

5. ANALIZA STANJA I MOGUĆNOSTI RAZVOJA SPORTSKOG TURIZMA U DELNICI I OKOLICI

U ovom poglavlju baviti ćemo se analizom stanja i mogućnostima razvoja. Najviše podataka smo preuzeli od turističke zajednice Gorskog Kotara kako bi napravili što detaljniju i kvalitetniju i točniju analizu stanja. Na temelju te analize i SWOT analize te uz pomoć metoda ispitivanja građana prikazati ćemo i trenutno mišljenje i potencijal razvoja sportskog turizma u navedenoj destinaciji. Prema podacima državnog zavoda za statistiku te strateškog plana razvoja govorimo o analizi stanja turističkog prometa u Gorskom kotaru sa osvrtom na Delnice i okolice. Gorski Kotar je slabo naseljeno i razvijeno područje. Uz bogate prirodne resurse i uzevši u obzir Nacionalni park Risnjak turisti se slabo zadržavaju te su većinom samo u tranzitu. Prema podacima dobivenim od turističke zajednice Gorskog kotara niže analizirati ćemo broj dolazaka, noćenja i smještaja turista na području grada Delnica i Gorskog kotara. Dostupni su podaci za 2018., 2019. i 2020. godinu. Obradili smo podatke te ih međusobno usporedili te smo dolaznost turista razvrstali prema njihovom nacionalnom podrijetlu.

Tablica 1: Dolasci i noćenja turista u razdoblju 2018. – 2021. područje Gorskog kotara

DRŽAVA	Dolasci			Noćenja		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Hrvatska	21.987	22.930	21.068	60.835	59.826	66.344
Južna Koreja	4.261	3.817	50	4.287	3.884	58
Italija	2.339	2.434	777	4.624	5.071	2.058
Njemačka	1.992	1.965	1.034	11.239	10.165	5.864
Francuska	923	1.172	256	2.270	2.889	639
Nizozemska	960	879	154	4.021	3.994	571
Slovenija	911	824	380	2.260	1.954	1.383
Austrija	620	723	301	1.639	1.761	781
Švicarska	691	710	212	887	954	245

Bosna i Hercegovina	390	487	209	2.237	2.704	1.172
Belgija	436	413	126	1.925	1.362	507
SAD	386	406	82	1.437	1.215	247
Srbija	420	400	144	1.556	2.440	1.005
Poljska	378	387	186	1.050	1.399	572
Mađarska	373	387	132	1.173	1.277	347
Kosovo	310	329	112	337	431	214
Češka	321	326	180	634	1.064	368
Ujedinjena Kraljevina	336	312	86	1.185	919	330
Rusija	134	134	14	563	473	71
Izrael	172	122	8	410	455	12
Španjolska		237	53		596	135
Albanija	239	277	49	348	307	49
Danska	148	111	16	674	316	27
Australija	119	128	8	495	354	15
Kanada	113	106	10	332	360	26
Rumunjska	160	141	70	463	377	385
Ukrajina	134	144	44	336	385	195
Slovačka	142	153	50	408	438	83
Kina	124	182	1	219	199	1
Ukupno (strani gosti)*	18.803	18.822	4.992	50.695	51.326	19.009
+ domaći gosti	21.987	22.930	21.068	60.835	59.826	66.344
=	40.790	41.752	26.060	111.530	111.152	83.353

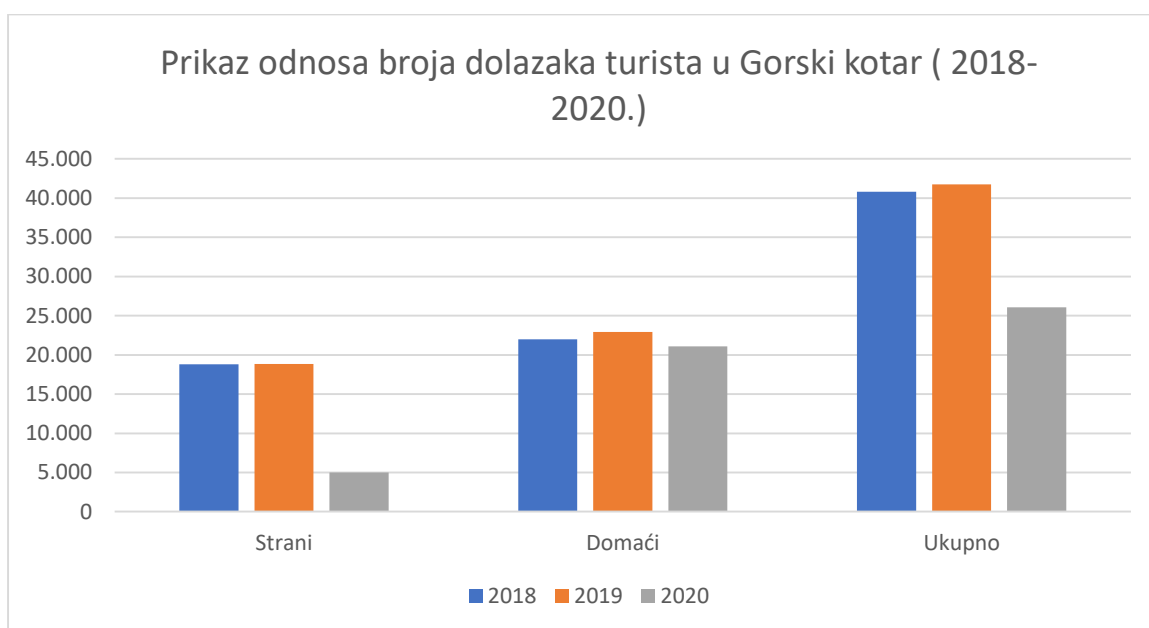
IZVOR: Interni podaci Turističke zajednice Gorskog kotara

* u ukupnom zbroju ubrojani su dolasci i noćenja turista iz zemalja koje nisu navedene u tablici.

U tablici je prikazano, da je po broju dolazaka 2018. godine i 2019. godine, turista najviše bilo sa područja Hrvatske, zatim slijedi Koreja, Italija, Njemačka i Francuska.

2020 godine zbog epidemije uzrokovane Covid-19 virusom, bilježi se pad dolazaka što najbolje vidimo iz primjera Koreje gdje je 2019. godine broj dolazaka bio 3.817 turista, a 2020. godine samo 58 turista. Što se tiče noćenja 2018. godine kao i 2019. godine Hrvatska je na prvom mjestu po broju noćenja, zatim slijede Njemačka, Italija, Koreja, Nizozemska i Francuska. Godinu nakon, 2020. godine moramo napomenuti da je broj noćenja Hrvata na području Gorskog kotara veći nego prethodno navedenih godina. Ostale zemlje su u drastičnom padu zbog raznih mjera i sigurnosti. Uzeti ćemo za primjer opet Koreju gdje možemo vidjeti iz priloženog da je 2019. godine bilo 3.884 noćenja, a 2020. godine 58 noćenja. U nastavku slijede grafički prikazi odnosa broja dolazaka i noćenja turista na području Gorskog kotara u periodu od 2018 - 2020. godine.

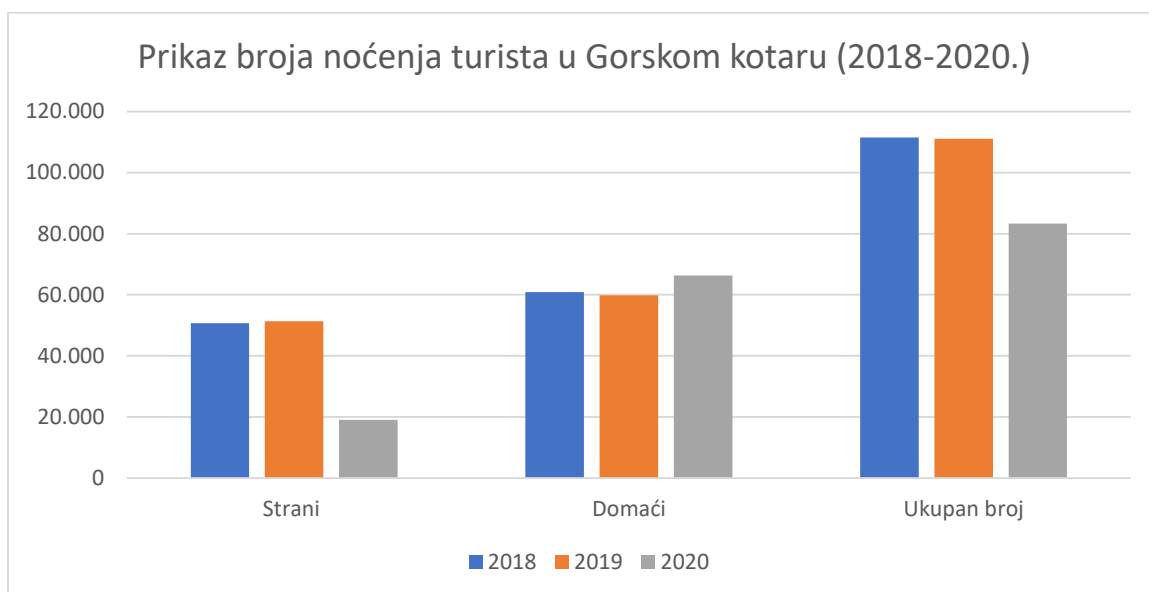
Grafikon 1. Prikaz broja dolazaka turista u Gorski kotar (2018-2020.)

Izvor: Interni podaci Turističke zajednice Gorskog kotara

Iz grafikona možemo vidjeti mali porast dolazaka stranih i domaćih turista 2019. godine u odnosu na prethodnu 2018. godinu. Drastičan pad dolazaka stranih turista bilježi se 2020. godine zbog epidemije Covid-19 virusa. Taj se pad odnosio samo na strane turiste jer što se tiče dolazaka domaćih turista pad nije bio toliko značajan. Ukupan broj dolazaka pokazuje nam da je 2019. godina bila godina sa najviše ukupnih dolazaka.

Grafikon 2. Prikaz broja noćenja turista u Gorskom kotaru (2018.-2020.)

Izvor: Interni podaci Turističke zajednice Gorskog kotara

Slično stanje kao i kod dolazaka turista u Gorski kotar u razdoblju od 2018. do 2020. godine. Broj noćenja se povećao u periodu od 2018. do 2019. te broj stranih turista prevladava. Zabilježeno je više noćenja nego dolazaka u navedenom razdoblju te je najviše noćenja ostvareno u 2018. godini.

Tablica 2: Dolasci i noćenja turista u razdoblju 2018. – 2021. područje Delnica

DRŽAVA	Dolasci			Noćenja		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Hrvatska	5.454	6.006	5.233	14.496	15.556	13.946
Južna Koreja	2.307	1.450	48	2.311	1.452	48
Italija	955	882	330	1.952	1.783	855
Njemačka	628	646	299	2.260	2.605	1.121
Francuska	331	381	112	868	1.065	360
Nizozemska	411	367	61	1.068	1.037	215
Slovenija	278	302	151	604	585	500
Austrija	234	324	172	594	708	343
Švicarska	134	124	41	232	152	54

Bosna i Hercegovina	73	197	73	392	1.253	396
Belgija	156	183	64	386	443	165
SAD	124	130	31	204	265	95
Srbija	100	115	23	254	329	99
Poljska	69	62	54	156	120	93
Mađarska	80	80	31	162	196	83
Kosovo	0	12	4	0	74	31
Češka	163	104	91	186	265	195
Ujedinjena Kraljevina	134	98	33	358	231	135
Rusija	38	27	2	71	147	10
Izrael	53	43	4	76	137	6
Španjolska	96	85	17	210	221	41
Albanija	5	14	0	5	14	0
Danska	88	48	3	458	152	3
Australija	54	51	1	84	94	1
Kanada	55	29	3	186	104	4
Rumunjska	31	55	30	61	156	217
Ukrajina	32	27	11	44	49	15
Slovačka	52	63	27	120	234	30
Kina	22	14	0	28	18	0
Ukupno (strani gosti)*	7.020	6.209	1.786	14.208	14.787	5.686
+ domaći gosti	5.454	6.006	5.233	14.496	15.556	13.946
=	12.474	12.215	7.019	28.704	30.343	19.632

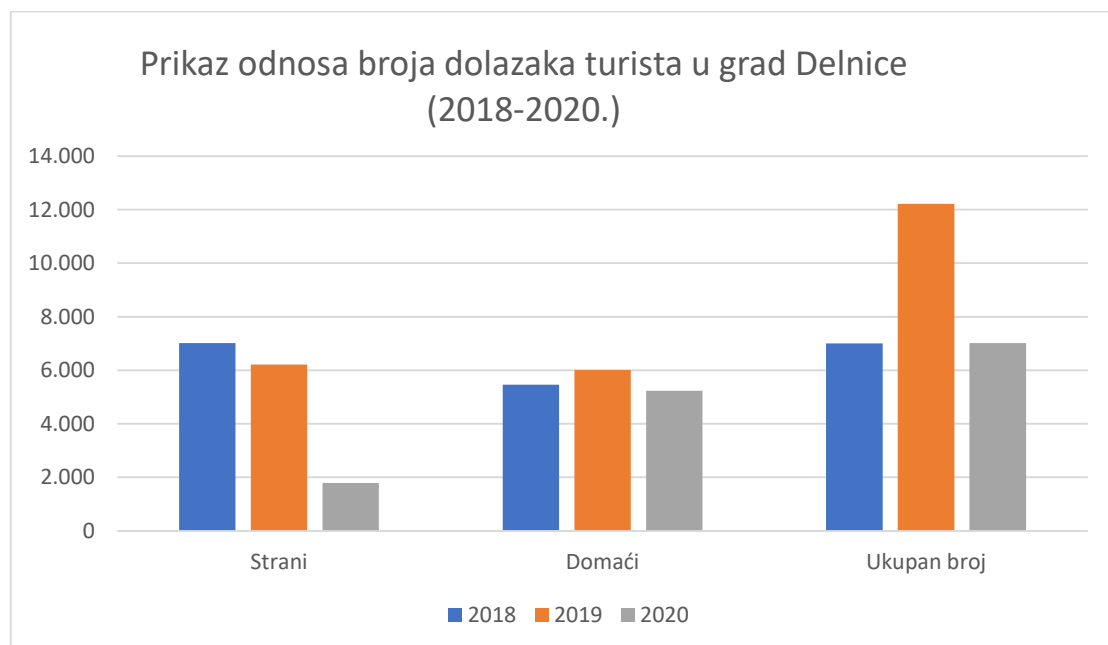
Izvor: Interni podaci Turističke zajednice Gorskog kotara

* u ukupnom zbroju ubrojani su dolasci i noćenja turista iz zemalja koje nisu navedene u tablici.

Delnice kao najveći grad Gorskog kotara 2018. godine imale su najviše dolazaka turista sa područja Hrvatske, zatim slijede Italija, Njemačka, Francuska, Nizozemska

i Austrija, ista situacija bila je sa 2019. godinom gdje je broj domaćih turista bio nešto veći. 2020. godine bilježi se pad dolazaka, Hrvatska ostaje na prvom mjestu i slijede ju Italija, Njemačka, Austrija i Slovenija. Po broju noćenja je slična situacija je opet kod 2018. godine i 2019. godine Hrvatska prednjači zatim je Njemačka, Italija, Koreja, Bosna i Hercegovina, uzevši u obzir da je broj stranih i domaćih turista 2018. godine bio nešto manji. 2020. godine osim Hrvatske po broju dolazaka među prvima je Njemačka, Italija, Slovenija i Bosna i Hercegovina. Kao što je navedeno u tekstu ispod tablice o broju dolazaka i noćenja na području Gorskog kotara, i ovdje se bilježi veliki pad stranih turista i njihovih noćenja i dolazaka zbog epidemije Covid – 19 virusa.

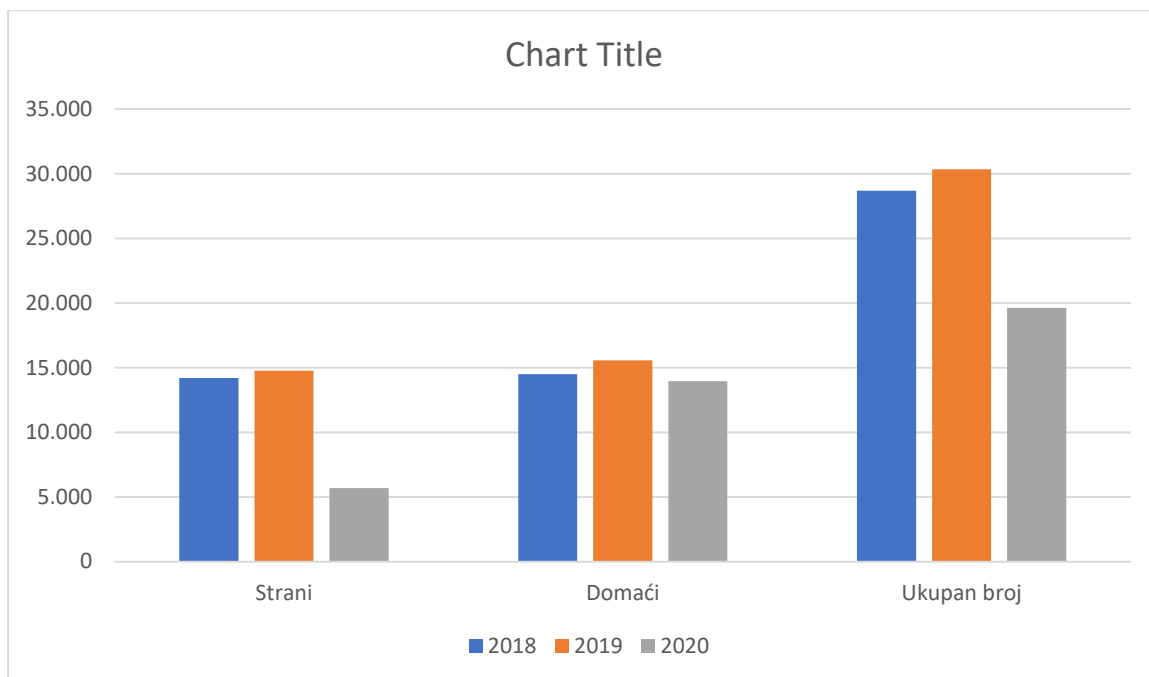
Grafikon 3. Prikaz broja dolazaka turista u Delnicama (2018.-2020.)

Izvor: Interni podaci Turističke zajednice Gorskog kotara

Broj dolazaka turista za područje grada Delnica u periodu od 2018. do 2020. ne razlikuje se previše od podataka za cijeli Gorski kotar. Iz grafikona možemo vidjeti da je 2018. godine bilo više domaćih turista u odnosu na 2019. i 2020. Dok je 2019. godine bilo više stranih turista nego domaćih, ta je godina bila ona sa najviše ukupnih dolazaka turista u grad Delnice, što se tiče tada nadolazeće godine, ona bilježi drastičan pad dolazaka stranih turista, domaći ostaju skoro pa isti.

Grafikon 4. Prikaz odnosa broja noćenja turista u gradu Delnice (2018.-2020.)

Izvor: Interni podaci Turističke zajednice Gorskog kotara

Grafikon noćenja pokazuje nam gotovo pa istu situaciju kao i kod dolazaka. 2020. godina zbog epidemije bilježi veliki pad noćenja stranih gostiju, dok domaći gosti ostaju u približno istom broju noćenja kao i 2019. godine i 2018. godine. I u ovom slučaju 2019. godina bilježi najveći ukupni broj noćenja turista u gradu Delnice.

5.1.SWOT analiza turističke ponude grada Delnice i okolice

SWOT ili analiza snaga, slabosti , prilika i prijetnja je metoda kojom ću se koristiti da bolje ukažemo na trenutnu situaciju sportskog turizma u Delnicama i okolici. U nastavku slijedi SWOT analiza u tabelarnom prikazu.

Tablica 3. SWOT analiza

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - Np Risnjak - Područje bogato šumama i vodama (jezera, potoci i rijeke.) - Blizina mora i obale - Dobar geoprometni položaj (spaja kontinentalnu Hrvatsku sa obalom.) - Snažna drvna industrija (drvo prerada, poljoprivreda i šumarstvo) - Bogatstvo krških oblika - Mnoštvo nezaštićenih i zaštićenih područja - Brojne kulturne i turističke manifestacije - Brojne kulturne raznolikosti 	<ul style="list-style-type: none"> -Nedovoljno iskorišteni energetske potencijali - Nedovoljan broj sportskih građevina - Nedostatak sportskih natjecanja, manifestacija - Nedovoljno uređeni sportski tereni, parkovi.. - Slaba promocija lokalnih proizvoda i poduzeća - Nedovoljan broj turističkih kapaciteta - Slaba promidžba i marketing - Nedovoljna valorizacija prirodnih resursa - Neiskorištenost EU fondova i poticaja
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> -Turizam tokom cijele godine tj. Cjelogodišnji turizam - Korištenje EU fondova - Prirodno bogatstvo Gorskog kotara - Blizina Nacionalnog parka Risnjak - Neiskorištene brojne građevine i razni industrijski pogoni - Razvijanje novih turističkih proizvoda - Mogućnost obnove starih autohtonih građevina i 	<ul style="list-style-type: none"> - Zagađenje prirode divljim odlagalištima otpada - Iseljavanje mladih i depopulacija - Klimatske promjene poput kiselih kiša i umiranje šuma, također sve toplije vrijeme i zime postaju sve kraće i slabije - Nedostatak stručnih kadrova i nezainteresiranost lokalnog stanovništva za razvitak turizma - Nedostatak osmišljenih ponuda za područje Gorskog kotara i Delnica - Visoka starosna dob stanovnika

preuređivanje ih u smještajne kapacitete - Ulaganje u obrazovni sustav	- Pojava zaraznih bolesti - Terorizam
---	--

Izvor : Izrada autora (10.06. 2021.)

Iz navedene analize, možemo zaključiti da su unutarnji faktori prikazani kroz snage i slabosti. Kroz snage dolazimo do zaključka da je područje Delnica i okolice izuzetno bogato prirodnim resursima te se nalazi na dobrom geoprometnom položaju koje povezuje kontinentalnu Hrvatsku sa Mediteranom, a samim time i Europu. Delnice i okolica od davnina su poznati po drvnoj industriji i šumarstvu i time su prepoznatljivi diljem zemlje. Izuzetno povoljna klima, pri tome se orijentiramo na zimsko razdoblje najviše zbog zimskog sportskog turizma i skijanja, skijaškog trčanja, planinarenja i klizanja. Kulturno tradicijsko bogatstvo je neprocjenjivo te seže još u doba Frankopana i nudi potpuni doživljaj tog ruralnog kraja. Kao slabosti ovog kraja među bitnijima za razvoj sportskog turizma su nedovoljno uređeni sportski tereni, parkovi, igrališta, građevine. Nedovoljan je broj sportskih događaja i manifestacija. I ono malo što se događa nedovoljno se promovira i oglašava. Lokalna poduzeća i proizvodi gotovo su nepoznati turistima. Nedovoljni su turistički smještajni kapaciteti, ne postoje luksuzne smještajne jedinice. U svemu tome valja napomenuti da nisu iskorišteni EU fondovi i razni poticaji te je nedovoljna valorizacija turističkih resursa. Vanjske faktori analize su prilike i prijetnje. Kao prilike treba navesti mogućnost cjelogodišnjeg turizma najviše zbog bogatih prirodnih resursa, duljina trajanja godišnjih doba i reljefa. Dakle prilike za razvijanje i proširenje nekih novih oblika turizma ponajviše zimskog sportskog turizma koji ima velike predispozicije postati jedan od vodećih u ovom djelu Europe (to se najbolje vidjelo 2020. godine zbog epidemije COVID-19 virusa kada je mnoštvo turista odlučilo zimovati baš u tim krajevima). Obnavljanje starih građevina i pretvaranje istih u smještajne kapacitete, automatski time proširujemo turističku ponudu, a samim time i potražnju. Korištenje EU fondova te ulaganje u mlade ljude putem obrazovanja, koje sa sobom povlači ostatak ljudi. Prijetnje kao vanjski utjecaji utječu na ekonomiju općenito. Jedan od najvećih problema, ne samo u Delnicama i Gorskom kotaru nego na području cijele Republike Hrvatske je depopulacija i iseljavanje mladog stanovništva. Također uz iseljavanje veliki problem na tom području je i zagađivanje okoliša, odlagališta divljeg

otpada koja postepeno uništavaju biljni i životinjski svijet i ono najvažnije za život – vodu. Prijetnja koju najviše povezujemo uz zimski sportski turizam su klimatske promjene, globalno zatopljenje, zime postaju sve kraće i blaže, pojavljuju se kisele kiše. Također za turizam nisu osmišljene nikakvi konkretni strategijski planovi, veliki problem razvijanja zimskog, ali i ostalih oblika turizma je nedostatak stručnih kadrova te zaostajanje za globalnim trendovima. Također jedne od prijetnji su pojava zaraznih bolesti te terorizam.

5.2.Potencijal sportskog turizma u Delnicama

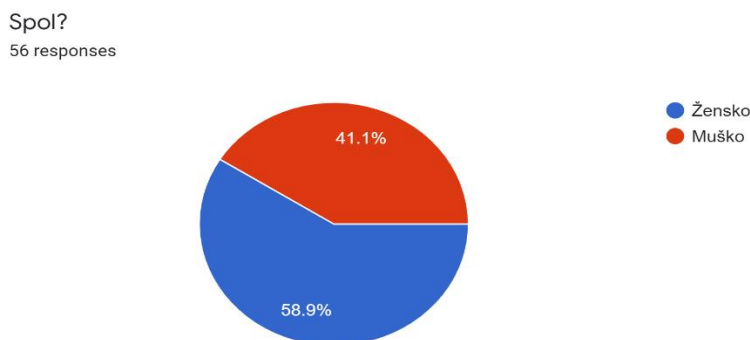
Delnice i okolica bez obzira na prirodne resurse i geoprometni položaj imaju neiskorištene mogućnosti razvoja sportskog turizma. Sportski turizam je specifični oblik turizma, uz njega najzastupljeniji su još kamping turizam, ruralni turizam i lovni turizam i slično. Kada pričamo o sportskom turizmu na području Delnica valja se osvrnuti na zimski sportski turizam koji je vrlo popularan i prepoznatljiv na tom području. Još kroz povijest ljudi su se bavili raznim zimskim sportovima. Krenuvši od skijaškog trčanja, biatlona do klizanja. Što se tiče skijanja, turisti se tim oblikom sportske aktivnosti mogu baviti na obližnjim skijalištima poput Petehovca, Čelimbaše (Mrkopalj), Bjelolasice. No problem kod realiziranja tih aktivnosti su nedovoljna promidžba i nedostatak smještajnih kapaciteta. Objekti stoje neiskorišteni i zastarjeli kao i oprema (žičare, vučnice i slično), također i prometna infrastruktura. Uz skijanje koje je najpoznatiji zimski sport, ranije u tekstu spomenula sam i biatlon. Biatlon ili slično njemu skijaško trčanje, jer drugi najpoznatiji zimski sport u području Delnica i okolice. Postoji par klubova skijaškog trčanja i biatlona na području Delnica i bliže okolice. Valja napomenuti, skijaški klub Goranin Delnice, trkačko skijaški "Ravnogorac" u Ravnoj Gori, trkačko skijaški klub "Polet" u Skradu, biatlonski klub "Goranin" u Delnicama, biatlonski klub Gorski kotar "Mrkopalj" u Mrkoplju. Jedna od staza za skijaško trčanje nalaze se u samom centru Delnica na nogometnom stadionu. Skijaški klub sa prvim snijegom, stadion uredi kao stazu za skijaško trčanje, zanimljivost je da se ta staza sa stadiona spaja sa Park šumom Jalpeški vrh, pa jednim djelom možete skijaški trčati i kroz Park šumom, tu se također nalazi i skijaška skakonica koja nije u funkciji, to je prva skijaška skakonica u Hrvatskoj. Također u Mrkoplju postoji biatlonska staza Zagmajna koja prolazi kroz šumu, nedaleko je

skijališta Čelimbaše. Ravna gora također ima svoju stazu, te Vrbovska poljana koja se smjestila podno Bjelolasice, uglavnom skoro svako naselje u Gorskom kotaru ima uređenu stazu za skijaško trčanje, toliko je ovaj sport popularan ovdje. Uz aktivnosti poput skijanja, skijaškog trčanja ili biatlona, turisti se mogu baviti i klizanjem, planinarenjem čak i lovnim turizmom u to doba godine. Potencijal razvoja zimskog turizma je velik, to nam najbolje dokazuje i pokazuje protekla 2020. godina. Gdje se zbog pojave epidemije Covida – 19 i nemogućnosti putovanja u daljnje krajeve potražnja za zimskim sportovima i takvim načinom odmora drastično povisila. Problem boravka i noćenja turista na području ovih krajeva bili su turistički smještajni kapaciteti koji nisu bili pripremljeni za takav priljev turista.

5.3. Anketni upitnik za turiste

U anketnom upitniku sudjelovalo je 57 ispitanika. Anketu sam provodila putem društvenih mreža Facebook i Instagram te su pitanja navedena u njoj bila su sa već definirani odgovorima, koje je bilo potrebno samo označiti.

Grafikon 5. Spol ispitanika

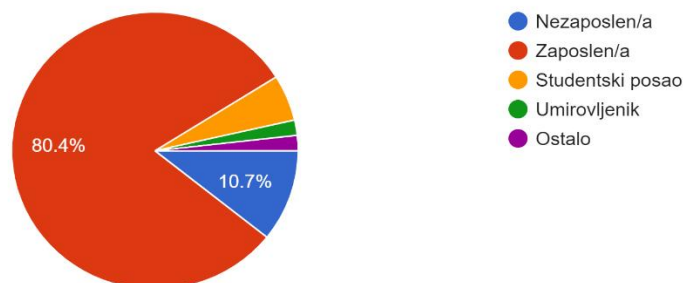
Izvor: izrada autora (11.06.2021.)

U provedenom istraživanju iz grafikona o spolu ispitanika sudjelovala su 23 (41.1 %) muškaraca i 33 (58,9 %) žene. Što pokazuje da je odaziv ženske populacije bio veći i zainteresiraniji.

Grafikon 6. Status zaposlenja ispitanika?

Status zaposlenja?

56 responses

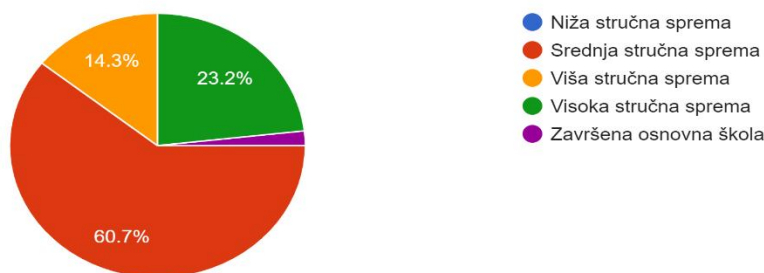
Izvor: izrada autora (11.06.2021.)

Što se tiče zaposlenja, prevladava zaposleno stanovništvo što je odlično jer imaju veću platežnu moć. Njih 45 (80,4%), je zaposlenih, nezaposlenih je 7 (10,7%) osoba, 3 (5,4%) osobe rade studentski posao, dok je 1 (1,8%) osoba umirovljenik, a 1 (1,8%) se prijavila pod ostalo.

Grafikon 7. Stručna sprema ispitanika?

Stručna sprema?

56 responses

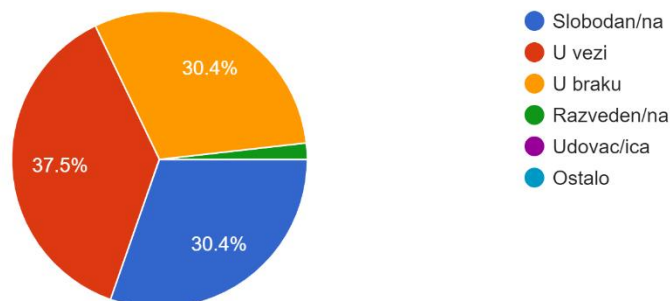

Izvor: izrada autora (11.06.2021.)

U grafu iznad prikazano nam je obrazovanje ispitanika. Njih 34 (60,7%) ima srednju stručnu spremu, 13 (23,2 %) ih ima visoku stručnu spremu, 8 (14,3%) ima višu stručnu spremu, dok 1 (1,8%) osoba u ima završenu osnovnu školu. Iz grafa možemo zaključiti da prevladavaju ispitanici sa završenom srednjom školom, nakon njih ispitanici sa završenom visokom školom.

Grafikon 8. Bračni status ispitanika?

Bračni status?
56 responses

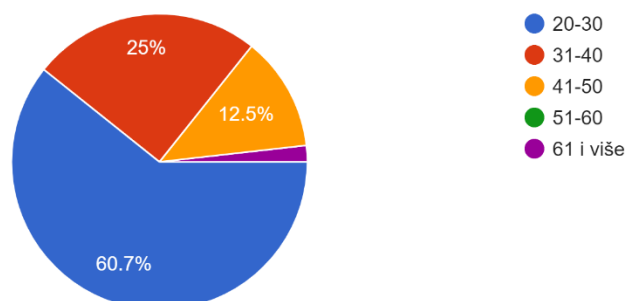

Izvor: izrada autora (11.06.2021.)

Među ispitanicima prevladava 21 (37,5%) osoba u vezi, slijedi ih 17 (30,4%) slobodnih ispitanika i 17 (30,4%) u braku. Dok je 1 (1,8%) osoba razvedena.

Grafikon 9. Starosna dob ispitanika

Dob?
56 responses

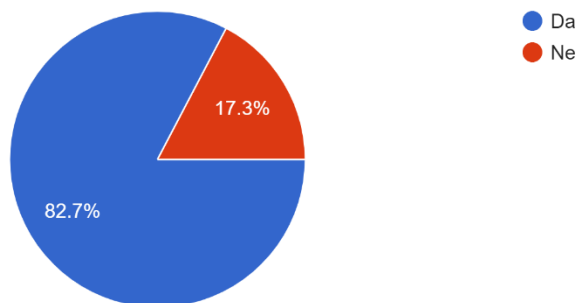
Izvor: izrada autora (11.06.2021.)

34 (60,7%) ispitanika starosne je dobi od 20 do 30 godina. Njih 14 (25%) ima 31 do 40 godina, 7 (12,5%) ih ima od 41 do 50 godina, dok 1 (1,8%) ispitanik ima od 61 na više godina.

Grafikon 10. Pitanje da li ste posjetili područje Delnica i okolice?

Da li ste posjetili područje Delnica i okolice?

52 responses

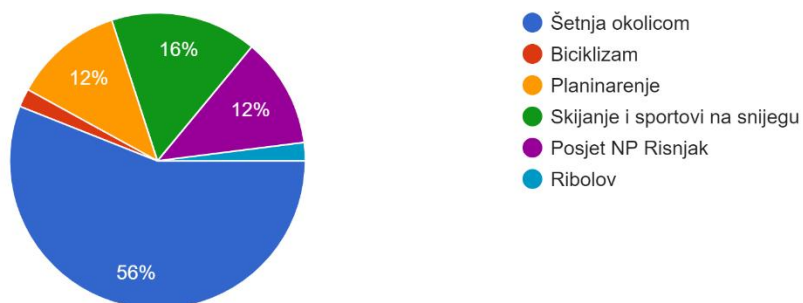
Izvor: izrada autora (11.06.2021.)

43 (82,7%) izjasnilo se da su posjetili Delnice i okolicu, njih 9 (17,3%) se izjasnilo da nisu nikada posjetili Delnice i okolicu.

Grafikon 11. Razlog posjete Delnicama i okolici?

Razlog posjete Delnicama i okolici?

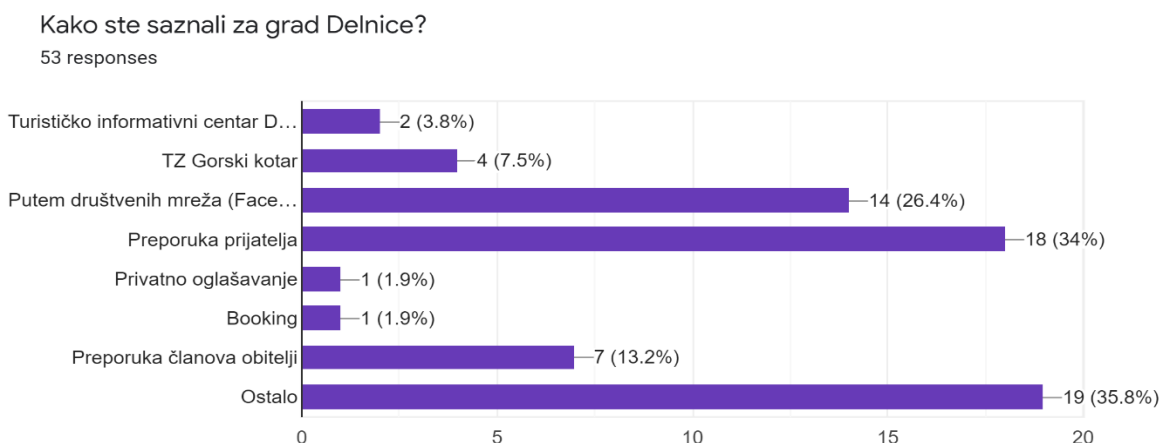
50 responses

Izvor: izrada autora (11.06.2021.)

28 (56%) ispitanika izjasnilo se kao razlog posjete šetnju okolicom, 8 (16%) odlučilo se posjetiti Delnice zbog skijanja i sportova na snijegu. 6 (12%) njih odlučilo se za planinarenje, također još 6 (12%) izjasnilo se da je razlog posjetio bio posjet NP Risnjak, Biciklizam je privukao 1 (2%) ispitanika, a u istom broju i ribolov 1 (2%) ispitanika.

Grafikon 12. Kako su ispitanici saznali za Delnice?

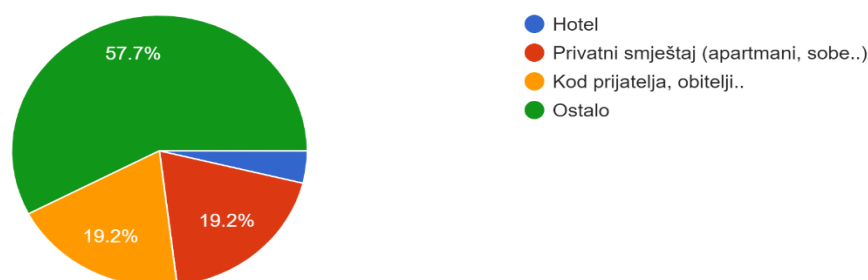

Izvor: izrada autora (11.06.2021.)

19 (35,8%) ispitanika saznalo je za grad putem nedefiniranih izvora. Zatim slijedi njih 18 (34%) koji su za grad saznali preporukom prijatelja, njih 14 (26,4%) saznalo je putem društvenih mreža, 7 (13,2%) ispitanika preporukom obitelji, 4 (7,5%) ispitanika putem turističke zajednice Gorskog kotara, njih 2 (3,8%) putem turističkog informativnog centra Delnice, dok su po 1 (1,8%) preko Booking- a, i 1 (1,8%) ispitanik putem privatnog oglašavanja.

Grafikon 13. Vrste smještaja gdje su ispitanici odsjeli.

Vrsta smještaja gdje se odsjeli prilikom posjeta Delnica i okolice.
52 responses

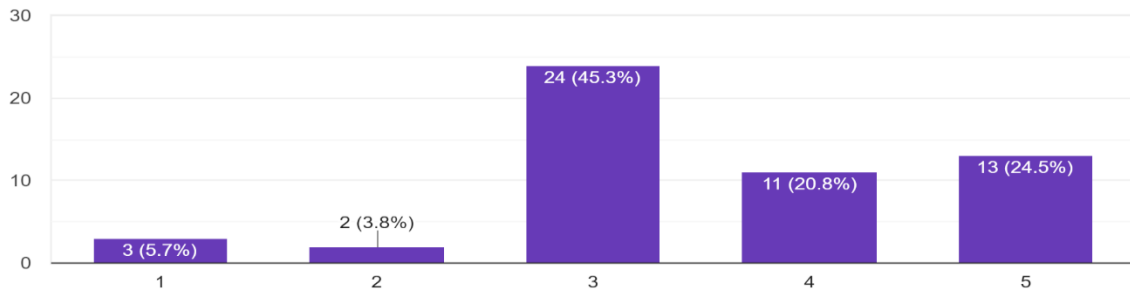
Izvor: izrada autora (11.06.2021.)

Na pitanje gdje su ispitanici odsjeli, njih 30 (57,7%) izjasnilo se za ostalo, pretpostavka je da nisu ni prenoćili. Njih 10 (19,2%) odsjelo je kod prijatelja, dok je

također 10 (19,2%) ispitanika odsjelo u privatnim smještajima. 2 (3,8%) ispitanika odsjela su u hotelima.

Grafikon 14. Mišljenje ispitanika o nedostatku smještajnih kapaciteta u Delnicama i okolici.

Smatrate li da postoji nedostatak smještajnih kapaciteta na području Delnica i okolice?
53 responses

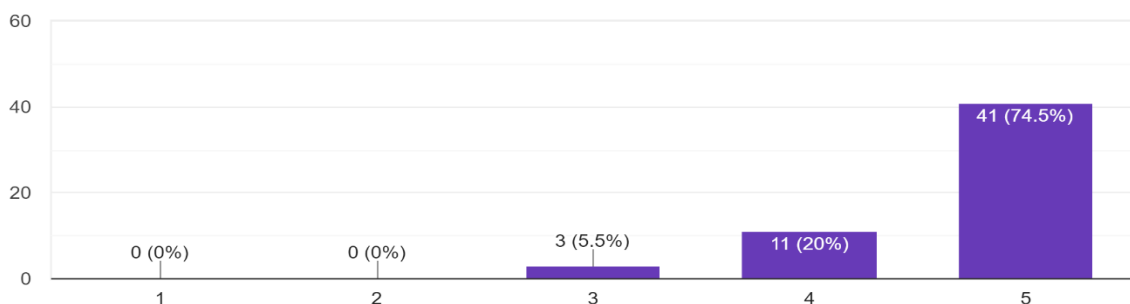

Izvor: izrada autora (11.06.2021.)

Na postavljeno pitanje o nedostatku smještajnih kapaciteta, 24 (45,3%) ispitanika izjasnilo se da su neutralni po tom pitanju. 13 (24,5%) izjasnilo se da smatraju u potpunosti da postoji nedostatak smještajnih kapaciteta. 11 (20,8%) njih izjasnilo se kako smatraju da postoji nedostatak. 3 (5,7%) uopće ne smatra da postoji nedostatak. Te njih 2 (3,8%) ne smatra da postoji nedostatak smještajnih kapaciteta.

Grafikon 15. Mišljenje ispitanika Delnicama i okolici za razvoj sportskog turizma.

Smatrate li da su Delnice i okolica prikladni za razvoj sportskog turizma?
55 responses

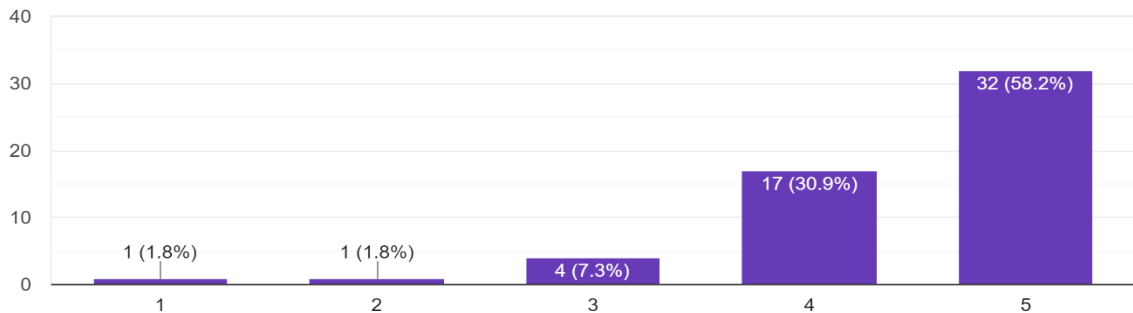
Izvor: izrada autora (11.06.2021.)

Ispitanici točnije njih 41 (74,5%) smatra u potpunosti da su Delnice i okolica prikladni za razvoj sportskog turizma, 11 osoba (20%) smatra da su prikladni, te 3 (5,5%) njih je neutralno po tom pitanju.

Grafikon 16. Mišljenje ispitanika o sportskom turizmu kao neiskorištenom potencijalu.

Smatrate li da su Delnice i okolica neiskorišteni potencijal sportskog turizma?

55 responses

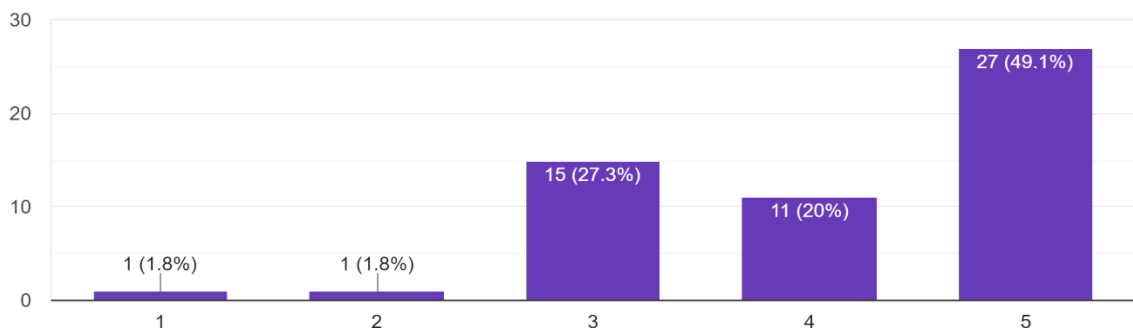
Izvor: izrada autora (11.06.2021.)

32 (58,2%) smatra u potpunosti da su Delnice neiskorišteni potencijal sportskog turizma. 17 (30,9) smatra da je tako, 4 (7,3%) je neutralnih ispitanika, te 1 (1,8%) ne smatra i 1 (1,8%) ne smatra uopće da su Delnice neiskorišteni resurs.

Grafikon 17. Mišljenje ispitanika o oglašavanju sportskih aktivnosti i događaja u Delnicama i okolici.

Smatrate li da se sportske aktivnosti i događaji u Delnicama i okolici ne oglašavaju dovoljno?

55 responses

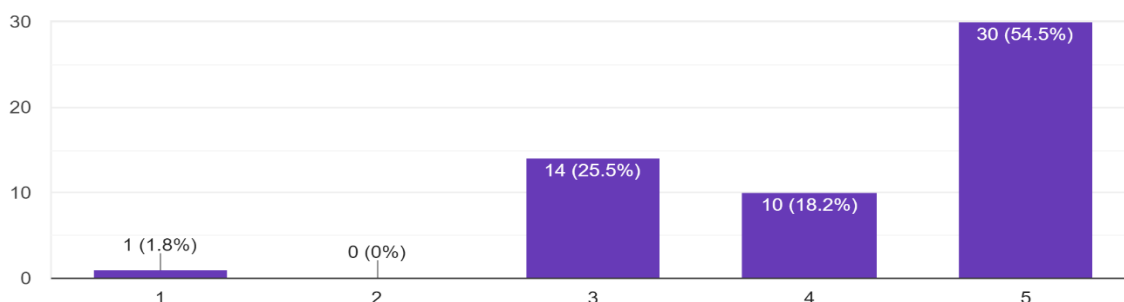
Izvor: izrada autora (11.06.2021.)

Na pitanje o oglašavanju sportskih aktivnosti u Delnicama i okolici 27 (49,1%) ispitanika odgovorilo je da smatraju u potpunosti da se ne oglašavaju dovoljno. 15 (27,3%) ispitanika ostalo je neutralno, 11 (20%) smatra da se ne oglašavaju dovoljno. 1 (1,8%) ne smatra uopće, te 1 (1,8%) ne smatra da se događaji aktivnosti ne oglašavaju dovoljno.

Grafikon 18. Mišljenje ispitanika o iskorištenosti turizma u Delnicama i okolici.

Smatrate li da je područje Delnica i okolice nedovoljno iskorišteno u svim oblicima turizma? (npr. kulturni turizam, zdravstveni turizam, ruralni turizam i sl.)

55 responses

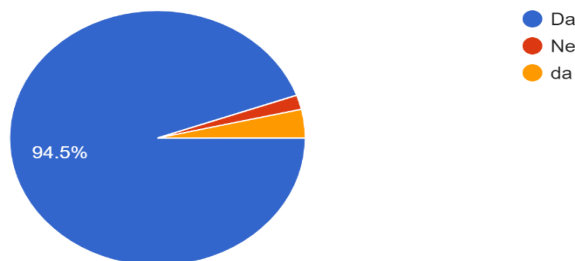
Izvor: izrada autora (11.06.2021.)

30 (54,5%) ispitanika smatra u potpunosti da su Delnice i okolica nedovoljno iskorištene u svim oblicima turizma. 10 (18,2%) smatra da su nedovoljno iskorištene. 14 (25,5%) ispitanika je neutralno, dok 1 (1,8%) ne smatra uopće da su Delnice i okolica nedovoljno iskorištene.

Grafikon 19. Mišljenje ispitanika o razvoju sportskog turizma i ostalim oblicima.

Smatrate li da bi razvojem sportskog turizma, porasla potražnja za ostalim oblicima turizma?

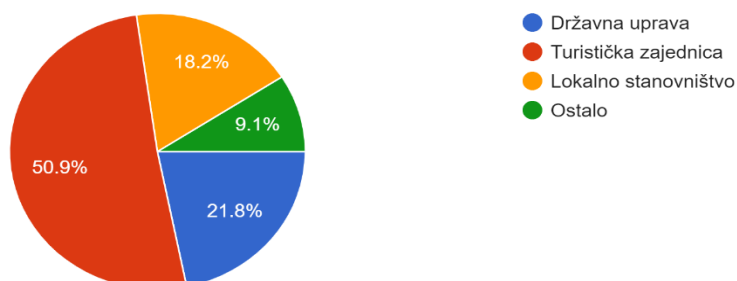
55 responses

Izvor: izrada autora (11.06.2021.)

Grafikon 20. Mišljenje ispitanika o odgovornosti za razvoj sportskog turizma u Delnicama i okolici.

Tko je prema Vašem mišljenju najodgovorniji za razvoj sportskog turizma u Delnicama i okolici?
55 responses

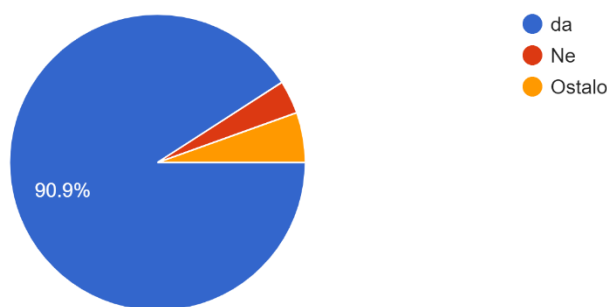

Izvor: izrada autora (11.06.2021.)

Prema postavljenom pitanju tko je najodgovorniji za razvoj sportskog turizma čak 28 (50,9%) ispitanika smatra da je turistička zajednica odgovorna razvoj sportskog turizma u Delnicama i okolici. Njih 12 (21,8%) smatra da je za to odgovorna državna uprava, 10 (18,2%) lokalno stanovništvo i 5 (9,1%) smatra da su za to krivi ostali.

Grafikon 21. Mišljenje ispitanika o sportskoj ponudi.

Da li bi Vas veći izbor sportske ponude privukao u Delnice?
55 responses

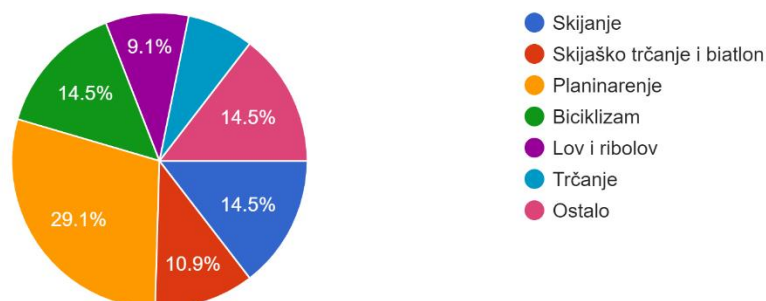
Izvor: izrada autora (11.06.2021.)

50 (90,9%) izjasnilo se da bi ih veći izbor sportske ponude privukao u destinaciju Delnica i okolice, 3 (5,5%) izjasnilo se da bi ih ostalo privuklo, dok se 2 (3,6%) ispitanika izrazilo da ih ne bi privukla veća sportska ponuda.

Grafikon 22. Mišljenje ispitanika o sportskim aktivnostima kojima bi se voljeli baviti u Delnicama i okolici.

Kojim od sportova biste se voljeli baviti u Delnicama i okolici?

55 responses

Izvor: izrada autora (11.06.2021.)

16 (29,1%) ispitanika voljeli bi se baviti planinarenjem u destinacijama Delnice i okolice, 8 (14,5%) biciklizmom, 8 (14,5%) skijanjem i sportovima na snijegu i 8 (14,5%) njih ostalim aktivnostima. 6 (10,95) skijaškim trčanjem i biatlonom, 5 (9,1%) lovom i ribolovom te 4 (7,3%) trčanjem.

Na temelju provedenog istraživanja, možemo zaključiti da su ispitanici zainteresirani za

6. ZAKLJUČAK

Čovjek od davnina ne skriva želju i volju da se bavi raznim sportskim aktivnostima kao kroz natjecanja tako kroz samo gledanje istih. Sport kao motiv putovanja pokreće milijune ljudi diljem svijeta da se kreću, upoznaju nove destinacije, kulture, običaje i usmenom predajom šire svoje doživljaje dalje. Uz sve to u današnje doba stresa i napetog životnog stila, sve se više ljudi odlučuje na aktivan odmor te se na taj način brinu o svom zdravlju i pridonose boljoj kvaliteti života. Sve te činjenice dokazuju da je sport u kombinaciji sa turizmom jedan od vodećih pokretača putovanja u svijetu.

Hrvatska kao takva ima velike potencijale i mogućnosti postati vodećom svjetskom sportskom destinacijom. Zbog izuzetno povoljnih klimatskih uvjeta, u Hrvatskoj se možete baviti svim oblicima sportskog turizma. Prepoznatljivi smo po ljetnom sportskom turizmu zbog naše razvedene i prekrasne obale, ali kroz ovaj rad smo se osvrnuli na važnost zimskog sportskog turizma koji je ostao zaboravljen. Taj oblik turizma može se unaprijediti. Mogu se organizirati razna sportska natjecanja i manifestacija. Svakako se može uložiti u prometnu infrastrukturu putem EU fondova, isto tako u izgradnje turističkih smještajnih kapaciteta. I najbitnije od svega važno je to promovirati i oglašavati se o ponudama koje ta destinacija nudi. Uz epidemiju Covid-19 virusa, čini se da su se stvari krenule razvijati u tom smjeru, jer nam unatoč epidemiji ta situacija dokazala i pokazala da je potražnja za zimskim sportskim oblikom turizma i zimskim aktivnostima i dalje prisutna na području Republike Hrvatske.

POPIS LITERATURE

KNJIGE:

1. Bartoluci, M., Čavlek, N. (2007.) Turizam i sport – razvojni aspekti, Zagreb, Školska knjiga
2. Bartoluci, M. Škorić, Sanela; Andrijašević Mirna (2020.) Menadžment sportskog turizma i srodnih oblika turizma, Zagreb, Narodne novine
2. Bartoluci, M., Škorić, S. (2009.) Menadžment sportskog i nautičkog turizma, Karlovac, Veleučilište u Karlovcu
3. Bartoluci, M. et.al. (2004.) Menadžment u sportu i turizmu, Zagreb. Sveučilište u Zagrebu, Kineziološki fakultet, Ekonomski fakultet
4. Hinch, T., Higham, J. (2004.) Sport tourism development, Velika Britanija, Cromwell Press, str.18
5. Hirtz, D. Gorski kotar (1993.) : slike, opisi i putopisi.Tiskara Rijeka, Rijeka
6. Knežević, I. (2010.) Prošećimo Delnicama. Društvo Goranin, 2010., Zagreb.
7. Laloš, Ž. (2013.) Povijest delničkog sporta, Delnice, Grafički zavod Hrvatske
8. Laloš, Ž. (2014.) Tragom delničke prošlosti, grad Delnice
9. Medved, G.; Jakovljević, M.; Jurić, A (2000.) Gorski kotar : Marsa 88 : Turistička zajednica Primorsko-goranske županije, Zagreb.
10. Šafar, J. (ur.) Gorski kotar. (1981.) : Fond knjige "Gorski kotar", Delnice
11. Skender, Z.(2012.) Skijaško trčanje. Rijeka: Studiograf Rijeka
12. Starčević, M. Razvoj zimskog sportskog turizma u Gorskom kotaru : magistarski znanstveni rad: M. Starčević, (2003.). Sveučilište u Rijeci, Fakultet za turistički i hotelski menadžment u Opatiji, Opatija
13. Žurga, J. (2003.) Povijesna šetnja razglednicom kroz Grad Delnice,Poglavarstvo Grada Delnice , Delnice

INTERNET IZVORI:

1. Kulturni turizam Delnice : <http://www.kulturni-turizam.com/hrv/sadrzaj/delnice/1883/opsirnije/> Pristupljeno (09.06.2021.)
2. Kaštel Zrinski, preuzeto sa : [Kaštel Zrinskih, Brod na Kupi - Putovima Frankopana \(frankopani.eu\)](http://Kaštel.Zrinskih.Brod.na.Kupi.-Putovima.Frankopana(frankopani.eu)) Pristupljeno (05.06.2021.)
3. Lokalna akcijska grupa Gorski kotar. Preuzeto s: www.lag-gorskikotar.hr Pristupljeno (25.05.2021.)
4. Ministarstvo sporta i turizma. Preuzeto s: [Ministarstvo turizma i sporta Republike Hrvatske - Naslovna \(gov.hr\)](http://Ministarstvo.turizma.i.sporta.Republike.Hrvatske.-Naslovna.gov.hr) Pristupljeno (06.06.2021.)
5. NP Risnjak, preuzeto sa: [Nacionalni park Risnjak \(campinginparks.eu\)](http://Nacionalni.park.Risnjak(campinginparks.eu)) Pristupljeno (05.06.2021.)
6. Popovićev Mlin , preuzeto sa : [Popovićev mlin Delnice \(popovicev-mlin.hr\)](http://Popovic-ev.mlin.Delnice(popovicev-mlin.hr)) Pristupljeno (05.06.2021.)
7. Skijalište Petehovac, preuzeto sa: <https://www.skijanje.hr/skijalista/hrvatska/clanak/petehovac---delnice?id=13720> Pristupljeno (05.06.2021.)
8. Sportski turizam i rekreacija budućnost su Delnica. SportCom.hr. 2021.: <https://www.sportcom.hr/lokalni-sport/kosarka/zelim-da-delnice-sportski-disu-i-smatram-da-su-sportski-turizam-i-sportska-rekreacija-buducnost-ovog-grada> Pristupljeno (25.05.2021.)
9. Stranica olimpijskog odbora : <https://www.olympic.org/> Pristupljeno (25.05.2021.)
10. Stranica FIFA svjetskog prvenstva : <https://www.fifa.com/> Pristupljeno (12.05.2021.)
11. Stranica grada Delnice : <https://delnice.hr/> Pristupljeno (01.06.2021.)
12. Stranica WRC rally: WRC.com® | [FIA World Rally Championship](http://FIA.World.Rally.Championship) | [Official Website](http://Official.Website) Pristupljeno (09.06.2021.)

13. Stranica prirodne i kulturne baštine kao preduvjet održivosti ruralnog turizma Gorskog kotara: informativno-edukativna brošura. <https://ruralnirazvoj.hr/files/documents/Brošura-Prirodna-i-kulturna-baština-kao-preduvjet-održivosti-ruralnog-turizma-Gorskog-kotara-LAG-Gorski-kotar-1.pdf>

Pristupljeno (25.05.2021.)

14. Turistička zajednica grada Delnice : <https://www.tic-delnice.hr/> Pristupljeno (25.05.2021.)

15. Zajednička sjednica Odbora za turizam i Odbora za gospodarstvo, obrtništvo i poduzetništvo Gradskog vijeća Grada Delnica. Delnice, 2010. Preuzeto s: http://www.delnice.hr/DOKUMENTI_ODLUKE/odbor_gospodarstvo/materijal_zajednicka_sjednica.pdf Pristupljeno (25.05.2021.)

POPIS ILUSTRACIJA

Slika 1. Povezanost sporta i turizma	3
Slika 2. Nacionalni park Risnjak	13
Slika 3. Kaštel Zrinski	16
Slika 4. Prikaz Delnica.....	19
Slika 5. Bivši hrvatski olimpijac – Jakov Fak	22

POPIS TABLICA

Tablica 1: Dolasci i noćenja turista u razdoblju 2018. – 2021. područje Gorskog kotara	23
Tablica 2: Dolasci i noćenja turista u razdoblju 2018. – 2021. područje Delnica	26
Tablica 3. SWOT analiza.....	30

POPIS GRAFIKONA

Grafikon 1. Prikaz broja dolazaka turista u Gorski kotar (2018-2020.)	25
Grafikon 2. Prikaz broja noćenja turista u Gorskom kotaru (2018.-2020.).....	26
Grafikon 3. Prikaz broja dolazaka turista u Delnicama (2018.-2020.)	28
Grafikon 4. Prikaz odnosa broja noćenja turista u gradu Delnice (2018.-2020.)	29
Grafikon 5. Spol ispitanika.....	33
Grafikon 6. Status zaposlenja ispitanika?.....	34
Grafikon 7. Stručna sprema ispitanika?.....	34
Grafikon 8. Bračni status ispitanika?	35
Grafikon 9. Starosna dob ispitanika	35
Grafikon 10. Pitanje da li ste posjetili područje Delnica i okolice?	36
Grafikon 11. Razlog posjete Delnicama i okolici?	36
Grafikon 12. Kako su ispitanici saznali za Delnice?	37
Grafikon 13. Vrste smještaja gdje su ispitanici odsjeli.	37
Grafikon 14. Mišljenje ispitanika o nedostatku smještajnih kapaciteta u Delnicama i okolici.	38

Grafikon 15. Mišljenje ispitanika Delnicama i okolici za razvoj sportskog turizma. ...	38
Grafikon 16. Mišljenje ispitanika o sportskom turizmu kao neiskorištenom potencijalu.	39
Grafikon 17. Mišljenje ispitanika o oglašavanju sportskih aktivnosti i događaja u Delnicama i okolici.....	39
Grafikon 18. Mišljenje ispitanika o iskorištenosti turizma u Delnicama i okolici.	40
Grafikon 20. Mišljenje ispitanika o odgovornosti za razvoj sportskog turizma u Delnicama i okolici.....	41
Grafikon 21. Mišljenje ispitanika o sportskoj ponudi.	41
Grafikon 22. Mišljenje ispitanika o sportskim aktivnostima kojima bi se voljeli baviti u Delnicama i okolici.....	42